

WROCŁAWSKI
FESTIWAL
KRASNOLUDKÓW

s. 10-11

Festiwal w Staromiejskim

**Palownica już drąży
otwory pod wiadukt na
alei Stabłowickiej** /s. 6

**Na grzyby, na grzyby!
Gdzie je znajdziesz
najbliżej Wrocławia** /s. 14

**New monthly
ticket from
1st September** /s. 18

Głos Prezydenta

Szanowni Państwo,

zacznę nietypowo, choć – podobnie jak w całym numerze – nie zabraknie też kwestii poważniejszych. Otóż... Czy wicie Państwo, ile obecnie mieszka we Wrocławiu krasniali?

Ten quiz nie ma dobrego rozwiązania, ponieważ dokładnie nie wie tego nikt – zadowolimy się bowiem w krajobrazie Wrocławia, stając się wizytówką miasta i atrakcją turystyczną nie tylko dla najmłodszych i przez sympatię, którą wzbudzają, pojawiają się w coraz to nowych miejscach dzięki gościnnym gospodarzom. Szacunki mówią, że może być ich nawet 900, a przypominam o nich dlatego, ponieważ właśnie rozpoczynają swoje święto. W ten weekend, oczywiście z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, rozpoczniemy ko-

lejny Wrocławski Festiwal Krasnoludków, a Ogród Staromiejski ponownie stanie się miejscem magicznym. Szczegółowy program tego wydarzenia znajdą Państwo na rozkładówce w tym numerze biuletynu.

Mam nadzieję, że pogoda, która na koniec sierpnia zdecydowanie nas nie rozpieszczała, tym razem dopisze, bo chcemy dobrze i pięknie wykorzystać końcówkę lata. Swoje święto będą obchodzili wrocławscy seniorzy i kilka festiwali wróci na stałe miejsce. Zachęcam do śledzenia kalendarza imprez kulturalnych naszego miasta, tak w biuletynie, jak i na stronie internetowej www.wroclaw.pl. Dobra pogoda jednak to dzisiaj nie wszystko, stąd przypominam swoją nieustanną prośbę, patrzeć na powoli wzrastające współczynniki zachorowań. Pamiętajmy o szczepieniach. Statystyki pokazują, że najbardziej odpo-

wiedzialną grupą okazali się nasi seniorzy, dlatego ruszając z akcją szczepień w szkołach, również Państwa proszę, przypomnijcie o tym, jak ważne są szczepienia dzieciom i wnukom. Mam nadzieję, że ten rok szkolny przebiegnie w całości stacjonarnie, a co ważniejsze – bezpiecznie.

Ponownie przypominam, także za Państwa pośrednictwem, młodym mieszkańcom Wrocławia – tylko do końca września trwa Narodowy Spis Powszechny, nie warto czekać na ostatnią chwilę, przez internet spisze się w 5 minut. Będzie też taka możliwość na Festiwalu Krasnoludków.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

Pogoda

Nagrody Prezydenta na Forum Ekonomicznym w Karpaczu

BSH, 3M i Techland to laureaci Nagrody Prezydenta Wrocławia – Biznes Odpowiedzialny Społecznie. Przedsiębiorstwa te uhonorowano podczas uroczystej gali, która odbyła się 7 września, pierwszego dnia Forum Ekonomicznego w Karpaczu.

Nagrodą po raz pierwszy Prezydent Wrocławia wyróżnił firmy, które dbają o lokalną społeczność oraz komfort pracy i życia swoich pracowników. To forma uhonorowania prowadzonych przez nie działań, a także inspiracja dla innych podmiotów funkcjonujących na Dolnym Śląsku. – Głównym celem działania wszystkich przedsiębiorstw jest zysk i jest to sprawa oczywista. Jednak my postanowiliśmy wskazać te z nich, które na co dzień robią zdecydowanie więcej. Te firmy, oprócz dążenia do zysku, zdecydowanie kierują się czymś więcej – powiedział, wręczając nagrody, prezydent Jacek Sutryk.

Aktualności

Tym pomnikom trzeba modelować korony

We Wrocławiu mamy 111 pomników przyrody: 400-letnie dęby szypułkowe, wyjątkowe w skali kraju platany klonoliste i takie egzotyczne rzadkości jak cypryśnik błotny czy kasztan jadalny. Ich wartość przyrodnicza jest ogromna.

W sumie jest to 191 obiektów. W tej liczbie znajduje się 90 pojedynczych drzew, 15 grup, dwie aleje, dwa pnącza, dwa skamieniałe pnie.

Najstarszymi pomnikami we Wrocławiu są dęby szypułkowe ustanowione pomnikami przyrody w 1953 r. Należą do nich: dąb Jana Dzierżonia przy ul. Bartla, Dziadek (ul. Kopernika 5) dąb Piotra Własta (ul. Wróblewskiego), dąb Paweł przy ul. Pawłowickiej (arbo-retum), dęby w parku Szczytnickim przy ul. Różyckiego, aleja 10 dębów na wale Odry za zoo, dęby w Lesie Rędzińskim czy dąb przy ul. Parkowej.

Dęby wiek mają w pasie

Wiek drzew specjaliści określają, mierząc im obwody pnia 130 cm nad ziemią. Każdego roku drzewom przyrastają kolejne słoje, więc robią się grubsze. – Wrocławskie najstarsze okazy mają obwody rzędu 6 m, ale dąb Paweł z wynikiem 7,7 m jest rekordzistą – podaje Wojciech Sadowski, architekt krajobrazu, zajmujący się zawodowo pielęgnacją drzew.

■ **Dąb „Jana Dzierżonia”** – rośnie na skarpie Kanału Odry przy ul. Bartla, obwód 670 cm, wiek –

Wojciech Sadowski na dębach spotyka owady chronione: kozioroga dębosza i pachnicę dębową

ponad 400 lat. Już na długo przed II wojną światową uważany był za wyjątkowo cenny okaz. Nadburmistrz Artur Hobrecht wykupił w 1865 r. w imieniu miasta nieruchomości, na której rósł dąb, by go zachować.

Obecnym patronem drzewa jest śląski przyrodnik i pszczelarz Jan Dzierżoń, zaś do roku 1945 nosił on imię Artura Hobrechta (Hobrecht-Eiche).

■ **„Dąb Dziadek”** – ul. Kopernika 5, obwód 660 cm. Prawdopodobnie najstarszy spośród naszych pomników i jedyny, którego stan zdrowotny wymaga stosowania mechanicznych podpór. Zarówno Dziadek, jak i dąb Dzierżonia są zupełnie puste w środku i w czasach popularności zabiegów chirurgicznych drzew ich pnie zaplombowano betonem, usuniętym w późniejszych latach. Obecnie nie wykonuje się już takich zabiegów.

Ujarmianie korony

Prace pielęgnacyjne i interwencyjne wobec pomników przyrody obejmują wiele czynności. Wśród nich jest usuwanie suszu i zagrażających elementów korony, zabezpieczanie ubytków, poprawę warunków stanowiskowych. W 2021 r. na pielęgnację pomników przyrody Wrocław przeznaczył prawie 105 tys. zł.

Redakcja

Żłobek przy Krowiej przyjmie w listopadzie

Przebudowa żłobka przy ul. Krowiej 6 ma się zakończyć pod koniec września br. Rekrutacja do placówki, w której miejsce znajdzie 100 maluchów, już trwa. Jej otwarcie planowane jest w listopadzie. Wewnątrz żłobka przebudowano pomieszczenia trzech grup, przedsionek, pralnię z prasownią, toalety. Wykonana została także termomodernizacja dachu i elewacji oraz przygotowane zostało osobne miejsce pod wózkownię. Cała inwestycja, którą nadzoruje Zarząd Inwestycji Miejskich, kosztować będzie ok. 2,9 mln zł.

Sadza płonie, czad zabija

Międzywojewódzki Cech Kominarzy przypomina przed rozpoczęciem sezonu grzewczego o odpowiedniej częstotliwości czyszczenia kominów. Przewody dymowe powinny być sprawdzane raz na trzy miesiące, przewody spalinowe – raz na pół roku. Do skontrolowania wentylacji kominarz powinien być zaproszony co najmniej raz w roku.

Szczepmy się, żeby zdążyć przed 4. falą

Połowa wrocławskich nastolatków w wieku 12-17 lat jest zaszczepiona. Licznik na stronie rządowej podaje, że we Wrocławiu w pełni zaszczepionych jest prawie 64 proc. dorosłych mieszkańców.

Młodzież szczepiła się 4 września w Centrum Historii Zajezdnia

Kto jeszcze tego nie zrobił, może skorzystać z Mobilnej Jednostki Szczepień, czyli wozu MPK – SZCZEPICIObusa. Jego medyczną załogę stanowi personel przychodni Medinet. SZCZEPICIObus znajdziemy w tym tygodniu:

■ **9 września** – czwartek, w godz. 14.00-19.00, Operetka na Wynos – ul. Osobowicka 112F/9;

■ **10 września** – piątek, w godz. 17.00-21.00, Potańcówka w ILO – ul. Poniatowskiego 9;

■ **11 września** – sobota, w godz. 13.00-17.00 Festiwal Krasnoludków – pl. Teatralny i w godz. 17.30-21.00 Wielka Wrocławska Potańcówka Wolności – pl. Wolności;

■ **12 września** – niedziela, w godz. 8.00-11.30 kościół NMP Fatimskiej, ul. Maślicka 138 i w godz. 12.00-14.00 Cyberiada – Rodzinny Piknik, ul. Serbska 5a.

Zaszczepieni wracamy do szkoły! – pod takim hasłem 4 września w Centrum Historii Zajezdnia zorganizowano akcję szczepień przeciwko COVID-19. Akcję zorganizował Urząd Miejski Wrocławia i Centrum Historii Zajezdnia w ramach projektu #WrocławSięSzczepi.

Szczepienia są jedyną – jak na razie – metodą walki z wirusem COVID-19.

Redakcja

Spis powszechny w całym mieście

Narodowy Spis Powszechny trwa do końca września. Kto nie dopełni obowiązku, musi się liczyć z karą w wysokości 5 tys. zł. Można dokonać samospisu na www.spis.gov.pl, można skorzystać z punktu spisowego. Tam potrzebny będzie dowód osobisty i kwadrans czasu. Spisać się można: 9.09 w godz. 9.00-15.00 – Przestrzeń Trzeciego Wieku – WCRS – pl. Solidarności 1, 10.09, w godz. 8.30-16.00 – Pasaż Grunwaldzki – pl. Grunwaldzki 22, 11.09, w godz. 10.00-16.00 Święto Ulicy Oławskiej, ul. Oławska, w godz. 9.00-16.00 Hydropolis ul. Na Grobli 17 (zatonczka autobusowa – SPISObus), w godz. 8.30-16.00 Hala Targowa Tęcza ul. Bajana 1 (SPISObus).

Aktualności

Jesienią Legoland w Danii, zimą – Cypr z Afrodytą

Aż pięć nowych kierunków na sezon jesień-zima proponują linie Ryanair z Wrocławia. Łącznie od października irlandzki przewoźnik będzie oferował aż 30 tras ze stolicy Dolnego Śląska. Będą to kierunki biznesowe, wakacyjne i migracyjne. Powoli odradza się ruch lotniczy po pandemii.

Pasażerowie już mogą rezerwować bilety na loty jesienią i zimą na nowe trasy z Wrocławia od Ryanaira. Przewoźnik ogłosił we Wrocławiu, że od października – poza stałymi kierunkami – będzie latał do duńskiego Billund (Legoland), do Bournemouth na południowym wybrzeżu Wielkiej Brytanii i do Lizbony w Portugalii, Paphos na Cyprze (gdzie w starożytności stała najważniejsza świątynia poświęcona bogini miłości – Afrodycie) i do Pizy we Włoszech.

– Ryanair angażuje się w odbudowę ruchu lotniczego i turystyki w Polsce przywracając połączenia, a także uruchamiając nowe trasy – tłumaczy Michał Kaczmarzyk, prezes Buzz, linii lotniczej wchodzącej w skład grupy Ryanair. I dodaje: – Dlatego z tak wielką przyjemnością ogłaszamy aż pięć nowych tras z Wrocławia na sezon jesienno-zimowy.

Irlandzki przewoźnik z okazji ogłoszenia zimowego rozkładu lotów uruchomił promocję na bilety z wrocławskiego lotniska. Można je kupić nawet za 89 zł.

Ruch się odradza

Lato na wrocławskim lotnisku było lepsze od oczekiwań. Choć restrykcje trwały dłużej niż zakładano, to w miesiącach letnich samoloty były już pełne pasażerów.

– W lipcu i sierpniu obsłużyliśmy ponad 400 tys. osób, co dało znacznie lepszy wynik niż w roku 2020 – oblicza Dariusz Kuś, prezes wrocławskiego lotniska. – Te świetne dane wskazują, że ta odbudowa rynku idzie ku dobremu. Nas dzisiaj najbardziej cieszy, że po tym intensywnym lecie przewoźnicy lotniczy wierzą, że dobra passa będzie trwać. Jest sporo odtworzonych kierunków, sporo nowości, takich jak dzisiaj od Ryanair. To daje nadzieję, że kolejne miesiące będą nas przybliżać do liczb sprzed pandemii – uważa prezes Kuś.

Turcja i Gdańsk

Najpopularniejszymi kierunkami tego lata z Wrocławia była Turcja i greckie wyspy. W top 5 znalazł się również Gdańsk. Branża lotnicza

Żal ci lata? Kup bilet do Portugalii i spędź listopadowy weekend w ciepłej i słonecznej Lizbonie

szacuje, że odbudowa siatek połączeń z 2019 roku nastąpi dopiero za trzy – cztery lata.

Zasady bezpieczeństwa ciągle obowiązują

Na lotniskach nadal obowiązują zasady bezpieczeństwa związane

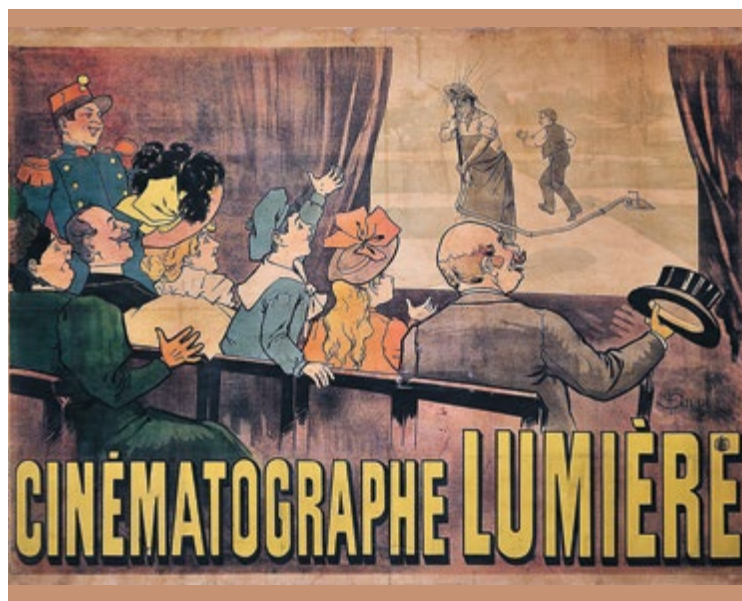
z przepisami i zaleceniami pandemicznymi. W terminalu pasażerskim wykonywane są szybkie testy antygenowe dla wszystkich pasażerów odlatujących z Wrocławia. Z kolei pasażerowie przylatujący do Wrocławia mogą wykonać na wrocławskim lotnisku szybkie testy antygenowe na obecność ko-

ronawirusa – i to jeszcze przed przekroczeniem granicy. Poza tym, podróżni posiadający dokument biometryczny mogą korzystać z uruchomionych niedawno bramek do automatycznej kontroli granicznej.

Janusz Krzeszowski

125 lat temu we Wrocławiu obejrzano pierwszy film

7 września 1896 r. w sali Wrocławskiego Domu Koncertowego przy Gartenstrasse (obecna ul. Piłsudskiego) odbył się pierwszy w dziejach Wrocławia pokaz filmowy. Do miasta przyjechał wówczas Constant Girel – operator kamery i przedstawiciel słynnych braci Lumière.

Plakat pokazów braci Lumière z 1896 r., rys. Marcellin Auzolle

Nowy wynalazek wzbudził nie małą sensację. W ciągu trzech miesięcy pokazów krótkometrażowe filmiki obejrzano ponad 90 tysięcy widzów, co stanowiło niemal ćwierć ówczesnej populacji miasta. Pierwszy wrocławski pokaz filmowy zorganizowany został w małej sali nieistniejącego już Domu Koncertowego. Budynek mieścił się pod adresem Gartenstrasse 39-41, u zbiegu dzisiejszych ulic Piłsudskiego i Zielńskiego.

Filmy braci Lumière

Co obejrzeli wówczas mieszkańcy miasta, tego dokładnie nie wiemy. Część filmów braci Lumière

zachowała się jednak do naszych czasów. Kilkanaście mniej i bardziej znanych ich produkcji z lat 1895-96 znaleźć można na YouTube.

Girel kręcił we Wrocławiu

Girel nieprzypadkowo wybrał datę swojej wizyty. 4 września 1896 r. cesarz Wilhelm II uroczście odsłaniał we Wrocławiu konny pomnik pierwszego cesarza zjednoczonych Niemiec (a zarazem swojego dziadka) – Wilhelma I. Kamerzysta braci Lumière uwiecznił ten moment. Jak podają autorzy profilu Filmowy Wrocław na Facebooku, 4 i 5.09.1896 r. Girel nakręcił we Wrocławiu także kilka

innych filmów, trzy z nich przetrwały do naszych czasów. Nie są dostępne w internecie. Filmy kręcone w naszym mieście po raz pierwszy pokazywane były wrocławskiej publiczności 11 października 1896 roku.

Kinematograf

Kinematograf był kamerą filmową i projektorem w jednym. Prototyp urządzenia zbudowali w 1895 r. bracia Louis i August Lumière. Wynalazek szybko zdobywał popularność. Do 1905 r. bracia Lumière nakręcili ponad 1400 krótkometrażowych filmów.

Maciej Wołodko

Wrocław rozmawia

Jak NGO-sy działają na Przedmieściu Oławskim

Koncerty, wystawy, sadzenie roślin, sąsiedzkie spotkania i inicjatywy. Co przygotowują na wrzesień działające na Trójkącie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych?

Przedmieście Oławskie to jedno z osiedli objętych powstającym Gminnym Planem Rewitalizacji. Od kilku lat aktywnie działają na nim organizacje pozarządowe. Pomagają wypełnić społeczną próżnię i odbudować sąsiedzkie więzi. Poprawa jakości życia na osiedlu to nie tylko inwestycje.

Lato należało do wyjątkowo kolorowych: gościli tuż dzieciaki z Brave Kids, Dzień Trójkąta. Jesień zapowiada się jednak równie ciekawie.

Scena Letnia

Przez cały wrzesień w Centrum na Przedmieściu przy ul. Prądyńskiego 39a odbywać się będą koncerty, wystawy i przedstawienia teatralne. Część z nich jest bezpłatna, a część biletowana. Za darmo obejrzymy np. spektakl „Jestem Sagą” w reż. Ewy Staroń (19.09, godz. 19.00) i koncert wrocławskiej kapeli Dead and Delicious (23.09, godz. 19.00).

Pełny program Sceny Letniej: www.fb.com/centrumnapredmiesciu.

Twój wierny dwukołowóz nieco szwankuje? Zapisz się na bezpłatną konsultację u fachowca

Wrzosowisko na podwórku

Na podwórku między Traugutta, Prądyńskiego, Mierniczą i Łukasińskiego jest nieduża trawiasta górnica. W środę 22.09 wszystkie placki gołej ziemi obsadzone zostaną tu wrzosami. Każdy może

włączyć się do pomocy. Start o godz. 14.00.

Rodzicu, wstąp do klubu

Kiedy wychowujesz małe dzieci, dobrze jest móc odezwać się do rodziców innych pociech. Mamy

i ojcowie maluchów spotykają się na Przedmieściu Oławskim w każdą środę o godz. 11.00.

Spotkania organizuje psycholog z Białorusi Anastazja Grechuha. Rodzice integrują się koło Żabiej Ścieżki i placu zabaw.

Rower na przeglądzie

Jeśli waszemu rowerowi przydałoby się przegląd i smarowanie, możecie zrobić to wspólnie bezpłatnie, ale z fachowcem. Okazja nadarzy się w dniach 16–22.09. Żeby umówić się na termin, wystarczy pobrać bezpłatny bon w Centrum Integracji Mieszkańców Nowe Łąki przy ul. Traugutta 81. Akcja związana jest z obchodami Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu.

Piknik na Niskich Łąkach

Korzystając z pięknej pogody, odwiedźcie w środę 15.09 Niskie Łąki. Seniorki z Przedmieścia Oławskiego zapraszają na sąsiedzki piknik. Będzie degustacja kiszzonek domowej roboty, grillowanie, kocyki, leżaki. Początek o godz. 15.00. W niedzielę 19.09 zarezerwujcie sobie wieczór. Po zmroku grupa cyrkowa zaprezentuje swój taniec z ogniem. Pokaz zaplanowano na godz. 21.00, niedaleko mostu na Żabiej Ścieżce.

Maciej Wołodko

Potrzebni wolontariusze do wyborów rad osiedli

Niedziela, 17 października 2021 r. – to ważna data dla wrocławskich osiedli. Wtedy odbędą się wybory do osiedlowych rad, które mają realny wpływ na życie mieszkańców. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego (WCRS) poszukuje chętnych do pomocy podczas tych wyborów.

– Szukamy osób, które chciałyby zaangażować się na swoim lub innym osiedlu w działania promocyjno-informacyjne przed wyborami. Do współpracy zapraszamy osoby pełnoletnie – mówi Beata Nawrotkiewicz z WCRS.

5 kroków do pomocy

Aby zostać wolontariuszem podczas wyborów do rad osiedli, wystarczy wykonać 5 kroków:

- wejdź na stronę Wolontariat Wrocław,

- zapoznaj się ze szczegółami oferty wolontariatu,
 - wypełnij formularz zgłoszeniowy,
 - poczekaj na kontakt ze strony zespołu ds. wolontariatu WCRS,
 - podpisz porozumienie wolontaryjne,
- i zacznij działać dla Wrocławia.

Wybory do RO 2021

W październikowych wyborach wyłonionych zostanie 786 radnych osiedlowych, którzy utwo-

rzą samorządy na 48 osiedlach. W głosowaniu mogą brać udział wrocławianie, którzy najpóźniej w dniu wyborów ukończą 18 lat, a także są obywatelami polskimi lub innego kraju UE. Muszą jednak być wpisani do stałego rejestru wyborców na osiedlu. Osoby, które chcą zostać radnymi osiedlowymi, mogą zgłaszać swoje kandydatury w Miejskiej Komisji Wyborczej – mają na to czas do 17 września.

Więcej o wyborach – czytaj str. 9

Redakcja

Zapisz się: www.wolontariat.wroclaw.pl

KONSULTACJE
SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

SZCZEGÓŁY NA: www.wroclaw.pl/rozmawia

Komunikacja

Muzyczny przystanek NFM

Od 3.09 w pojazdach MPK mamy kolejną (po „Arkadach Capitol”) muzyczną zapowiedź. A wszystko z okazji rozpoczęcia 56. Międzynarodowego Festiwalu Wratistavia Cantans. O tym, że podejźdżamy pod NFM poinformuje fragment sonaty skrzypcowej d-moll op. 27 nr 3 „Ballada” autorstwa Eugène’a Ysaÿe, w wykonaniu koncertmistrza NFM Orkiestry Leopoldinum – Christiana Danowicza.

Jak dojechać na piłkę?

11.09 o godz. 20.00 Śląsk Wrocław zagra na Stadionie Wrocław z Legią Warszawa w piłkarskiej ekstraklasie. Kibice mogą skorzystać z tramwajowej linii specjalnej T2 na trasie: Galeria Dominikańska – Skargi-Teatralna-pl. Teatralny-Świdnicka-Podwale – pl. Jana Pawła II – Legnicka – Lotnicza – Pilczyce. Linia będzie kursowała co 10 min w godz. 17.50-19.20. Powrót z meczu linią T2 obejmie trasę: Leśnica-Średzka-Kosmonautów-Lotnicza-Legnicka-pl. Jana Pawła II-Podwale-Świdnicka-pl. Teatralny-Teatralna – Skargi-Galeria Dominikańska. Można także skorzystać ze specjalnej linii autobusowej S2: Stadion Wrocław (Królewiecka)-Królewiecka-Pilczycka-Hutnicza-Lotnicza-Legnicka-pl. Jana Pawła II-Ruska-Kazimierza Wielkiego-Rynek.

A jak na żużel?

12.09 Betard Sparta Wrocław będzie rywalizować w półfinale z Fogo Unią Leszno na Stadionie Olimpijskim. Kibice mogą wrócić z meczu tramwajami linii T3 na trasie: Stadion Olimpijski-Paderewskiego-Różyckiego-most Szczytnicki-pl. Grunwaldzki- rondo Regana-pl. Grunwaldzki-most Grunwaldzki-pl. Społeczny-Traugutta-Oławska-Galeria Dominikańska. Linia zrealizuje od zakończenia meczu koło 18.30 pięć kursów.

Aleja Stabłowicka: budują już wiadukt

143 metry będzie mieć wiadukt nad torami kolejowymi na budowanej od zera al. Stabłowickiej. Powstają także fundamenty pod nowe torowisko w ciągu ul. Kosmonautów. Na budowie działa już palownica drążąca otwory pod wiadukt.

Na tę inwestycję mieszkańcy zachodniej części miasta czekali od lat. Mowa o powstaniu składającej się z dwóch projektów Osi Zachodniej: przebudowie ul. Kosmonautów na odcinku od kąpieliska Glinianki do skrzyżowania z ul. Fieldorfa (2,2 km) i budowie al. Stabłowickiej, gdzie właśnie ruszyły prace przy 143-metrowym wiadukcie, jaki pojawi się nad torami kolejowymi na wysokości działek od ul. Jerzmanowskiej. Działa już palownica, której zadaniem jest wydrążenie otworów w gruncie i uformowanie w nim pali.

– Wiadukt będzie kolejnym obiektem inżynierskim w mieście, który pozwoli bezkolizyjnie przejechać nad ruchliwą trasą kolejową. Używając palownicy, wykonawca tworzy podstawę pod mury oporowe. Musimy wzmocnić grunt – podkreśla Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji.

Będzie nowe torowisko

Głównym zadaniem podczas pierwszego etapu jest budowa nowego torowiska, które zostanie odsunięte na południe od już istniejącego – bliżej budowanego szpitala onkologicznego. Tramwaje

Rozpoczęła się budowa nowego torowiska w ciągu ul. Kosmonautów. Na plac budowy wjechała palownica, która drąży specjalne otwory

po nowym torowisku miałyby kursować w pierwszym kwartale 2022 r. Dzięki temu utrudnienia dla pasażerów MPK byłyby mniejsze.

– Są bardzo duże postępy przy budowie nasypu pod torowisko tramwajowe przy ul. Kosmonautów. Po przeniesieniu tramwajów ruszy rozbiórka istniejącego torowiska, tak aby można było wybudować tam nową jezdnię na odcinku od Glinianek do ul. Fieldorfa. Kolejnym etapem będzie przeniesienie na nią ruchu samochodowego i przebudowa wykorzystywanego dziś odcinka ul. Kosmonautów – dodaje Świercz. Mowa o jezdni po stronie północnej.

Nowe, zielone torowisko będzie miało 2,2 km długości. W czasie przenoszenia ruchu z jednego torowiska na drugie przez kilka tygodni nie będą jeździć tramwaje. To czeka pasażerów za kilka miesięcy.

Bez zabytkowej osady

Prace ruszyły w lipcu i na placu budowy pojawili się także archeolodzy szukający śladów średnio-wiecznej osady, jaka miała istnieć w okolicy.

– Były trzy stanowiska archeologiczne i nie znaleziono niczego wstrząsającego. Żadnej złotej biżuterii, łusek, kul armatnich, jak w przypadku ul. Dmowskiego i bu-

dowy tramwaju przez Popowice. Nie odkryto śladów dawnej osady – podkreśla Świercz.

Łącznie przy budowie Osi Zachodniej nasadzonych zostanie ponad 900 drzew, krzewów oraz traw ozdobnych. Powstanie ścieżka rowerowa o długości 5,5 km, dwa przejścia tunelowe, 6 km chodników, ponad 1 km ciągów pieszo-rowerowych. Wykonawcą inwestycji wartej ponad 181 mln zł jest konsorcjum Bickhardt Bau Polska, Bickhardt Bau AG, Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych KBI, Zakład Sieci i Zasilania oraz Instal Lech. Prace zakończą się w 2023 r.

Piotr Bera

Cały czas remontują torowiska w mieście

Jedne remonty się kończą, a inne zaczynają. MPK cały czas naprawia i buduje trasy, po których kursują tramwaje i autobusy, by zwiększać komfort jazdy i bezpieczeństwo.

Na pl. Jana Pawła II przebudowa torowiska ma skończyć się w 2022

W sobotę (11.09) będą naprawiane i regulowane płyty węgierskie na torowisku na skrzyżowaniu ulic Kołłątaja i Kościuszki. Jeżdżą tamteży także autobusy. Prace powinny zakończyć się tego samego dnia. Tramwaje linii 2, 8, 9 i 11 jadące ul. Kołłątaja będą w tym dniu kursowały ul. Teatralną i pl. Teatralnym. Natomiast przez cały weekend autobusy linii 110 oraz nocne linii: 241, 242, 243, 245, 246, 251, 253, 255, 259 nie zatrzymają się na przystanku „Wzgórze Partyzantów” na torowisku, tylko będą stawały w zatokach przystankowych usytuowanych przy jezdni. Od końca sierpnia tramwaje

nie dojeżdżają na Księżę z powodu budowy kolejnego etapu alei Wielkiej Wyspy. Tramwaje linii 3 i 5 kończą kursy na pl. Wróblewskiego, gdzie można się przesiąść w autobus zastępczy linii 703 kursujący na trasie: Wierzbowa – pl. Dominikański – Księżę Wielkie – pl. Dominikański – Wierzbowa. Pasażerowie, którzy skasowali bilet jednorazowy w tramwajach linii 3 lub 5, mogą kontynuować podróż autobusem 703 oraz autobusami linii 114 na odcinku: Galeria Dominikańska – Karwińska – Galeria Dominikańska.

Redakcja

Inwestycje

Nowa szkoła i przedszkole powstaną na Partynicach

Ogłoszony został konkurs na budowę zespołu szkolno-przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej na Partynicach. To kolejna duża inwestycja edukacyjna we Wrocławiu. Będzie w niej miejsce dla 1000 uczniów i 200 przedszkolaków. Dzieci do nowej placówki pójdą w 2025 roku.

To już druga tak duża inwestycja edukacyjna, która powstanie na południu miasta. Na początku lipca tego roku wbito pierwszą łopatę na budowie zespołu szkolno-przedszkolnego przy ul. Asfaltowej na styku Wojszyc oraz Jagodna. Koszt jego budowy wyniesie 48 mln zł. Prace realizowane są przez Zarząd Inwestycji Miejskich.

1200 nowych miejsc przy ul. Zwycięskiej

Nowy obiekt powstanie również na Partynicach – na działce 3,31 ha, którą miasto kupiło za ponad 6 milionów złotych (razem z działką na Kępie Mieszcząskiej) od Agencji Mienia Wojskowego. W ramach inwestycji wybudowana zostanie szkoła dla 1000 dzieci i 8-oddziałowe przedszkole dla 200 maluchów. Powierzchnia użytkowa zespołu szkolno-przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej wyniesie ok. 11 tys. mkw.

W obiekcie powstaną m.in.: 42 sale lekcyjne, 3 sale gimnastyczne (duża, mała i do gimnastyki korekcyjnej), 5 świetlic szkolnych, biblioteka multimedialna z czytelną, gabinety dla logopedy,

stomatologa i psychologa, węzeł żywienia z jadalnią, pomieszczenia administracyjne, gospodarcze oraz techniczne. Natomiast jeśli chodzi o przedszkole, to będzie ono 8-oddziałowe z węzłami sanitarnymi i salą rekreacyjną (ok. 100 mkw.). Przy zespole szkolno-przedszkolnym planowane są: boisko wielofunkcyjne, boisko do piłki nożnej, bieżnia stumetro-

wa, skocznia w dal, 4 place zabaw (po dwa dla dzieci szkolnych i przedszkolaków). Wybudowana zostanie też droga dojazdowa od strony ul. Zwycięskiej oraz dojście piesze i dojazd rowerowy od ul. Agrestowej. Powstaną chodniki i miejsca postojowe. Inwestor zadba również o zieleń i zastosuje rozwiązania ekologiczne, m.in. przy dostarczaniu energii, źródeł

ciepła czy zagospodarowaniu wód opadowych.

Najpierw konkurs dla projektantów

Zwycięzcy zostaną udzielone zlecenie na przygotowanie dokumentacji projektowej obiektu wraz z infrastrukturą, co powinno potrwać około 10 miesięcy. Następ-

nie, zgodnie z prawem zamówień publicznych, ogłoszony zostanie przetarg na roboty budowlane. Wedle założeń, dzieci z zespołu szkolno-przedszkolnego mogłyby skorzystać w 2025 roku.

Remonty i nowe inwestycje

Tymczasem buduje się już wspomniany obiekt szkolno-przedszkolny przy ul. Asfaltowej. Kończą się natomiast prace projektowe przy budowie zespołu szkolno-przedszkolnego w Lipie Piotrowskiej. Ze środków miasta przebudowano ostatnio dwie inne szkoły – przy ul. Osobowickiej oraz ul. Głębczyckiej. Koszt obu inwestycji to blisko 37 mln zł. Oba obiekty zostały oddane już do użytku. Zaś przy ul. Rajskiej na Złotnikach od września 2023 roku ma ruszyć nowy zespół przedszkolno-żłobkowy – łącznie dla 280 dzieci. Rok wcześniej, przy ulicy Starogajowej, zostaną otwarte przedszkole i żłobek „Galileo”. Będzie do nich chodzić 300 dzieci. Podczas wakacji trwały także przebudowy i prace remontowe w blisko 40 placówkach za ponad 4 mln zł.

Redakcja

300 nowych gotowych miejsc typu parkuj i jedź (dalej)

Wrocław inwestuje w parkingi park and ride umożliwiające pozostawienie samochodu na obrzeżach miasta i przesiadkę w komunikację miejską.

Na finiszu jest budowa nowego park and ride na Psim Polu przy stacji kolejowej. Zorganizowanie dodatkowych 38 miejsc postojowych, w tym dla niepełnosprawnych, kosztowało ok. 850 tys. zł.

– Miejsca postojowe są oświetlone. Na parkingu zastosowaliśmy specjalne płyty, ekokostkę, muldy chłonne, warstwy mineralno-żywiczone – wszystko po to, aby jak najwięcej wody deszczowej dostało się do gruntu – tłumaczy Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji.

Jesienią posadzone zostaną drzewa, a na parkingu powstał już niewielki ogród deszczowy wysypany białym żwirem. Na parkingu nie

ma szlabanu dla kierowców posiadających kartę URBANCARD.

Kolejne 49 miejsc postojowych wybudowano przy szpitalu na ul. Fieldorfa, gdzie wcześniej kierowcy mieli do dyspozycji 48 miejsc. Gotowy, lecz nie oddany do użytku jest także park and ride przy pętli Osobowice (48 miejsc), a także przy dworcu PKP Wrocław Wojnow, który zostanie otwarty pod koniec roku razem z przebudowaną stacją umożliwiającą kursowanie pociągów na trasie Wrocław Sołtysowice–Jelcz Miłoszyce.

Na Klecinie i przy ul. Kamiennogórskiej przybędzie ponad 120 miejsc postojowych (odpowiednio 69 i 57).

– Prace w tych miejscach wydłuży-

ły się, gdyż warunki gruntowe nie pozwoliły na wykorzystanie zaprojektowanej wcześniej technologii. Trzeba było zmienić system retencji wody – podkreśla Świercz.

Parking na Klecinie znajduje się w środku pętli tramwajowej i dojazd do niego będzie możliwy od strony rzeki Ślęzy. Trwają prace wykończeniowe. Otwarcie zaplanowano na październik. Gotowy jest też parking na Osobowicach przy pętli tramwajowej (48 miejsc) i powstaje przy ul. Pełczyńskiej (28 miejsc). 70 miejsc postojowych pojawi się w przyszłości na pętli Wrocław Nowy Dwór i 121 na pętli tramwajowej Swojczyce.

Piotr Bera

AGATA ZIEBA

Ogród deszczowy na Psim Polu ma zbierać deszczówkę z parkingów

Z miasta

Bezpieczna szkoła: szkolne ulice bez samochodów

Z początkiem października przy kolejnych wrocławskich szkołach ruszy program „Szkolna Ulica”. Wzorem poprzedniego roku, fragmenty ulic przed wybranymi placówkami na pół godziny przed pierwszą lekcją będą wyłączone z ruchu samochodowego.

Większość dzieci dociera do szkół pieszo, rowerem bądź na hulajnogach. Wzmożony ruch samochodów tuż przed pierwszym dzwonkiem jest dla nich największym zagrożeniem. Obecność dużej liczby samochodów pod szkołą wpływa także na wybory komunikacyjne, bo rodzice, z obawy o bezpieczeństwo własnych dzieci, częściej skłonni są do odwożenia ich jak najbliżej wejścia do szkoły. Duży ruch samochodów pod szkołami to także hałas i zwiększone emisje tlenków azotu, najbardziej toksycznych składników smogu.

Poranek bez pośpiechu

Ale ulica przed szkołą może wyglądać inaczej. Może być cicha, spokojna, wolna od samochodów, bezpieczna dla dzieci zmierzających na lekcje pieszo, na rowerze czy hulajnodze.

Może być miejscem spotkań i rozmów, sprzyjać porannemu spacerowi do szkoły, który poprawi koncentrację na porannych zajęciach w szkole. Tak właśnie wyglądają „Szkolne Ulice” – od lat z powodzeniem wdrażane w wielu europejskich miastach, w tym drugi rok we Wrocławiu.

SP nr 45, ul. Krajewskiego – placówka, która brała udział w pilotażu programu Szkolna Ulica, 2020 r.

– Wyłączane odcinki ulic nie są długie, mają maksymalnie około 100 m – tłumaczy Anna Szmigiel-Franz, Oficer Piesza z Biura Zrównoważonej Mobilności Urzędu Miejskiego. – Chcemy, by przed lekcjami stały się pewnego rodzaju przedłużeniem szkolnego podwórka, obszarem na którym dzieci mogą czuć się bezpiecznie i spokojnie.

Trzy szkoły podstawowe

W tym roku w programie biorą udział trzy szkoły: Szkoła Podstawowa nr 84 przy ul. Górniczego na Ołbinie, Szkoła Podstawowa nr 76 przy ul. Wandy na osiedlu Powstańców Śląskich i Szkoła Podstawowa nr 24 przy ul. Częstochowskiej na Żółnikach.

Od 1 października na ulicach przed tymi szkołami pojawią się znaki „zakaz ruchu” (B-1) i bariery nożycowe rozkładane przez Straż Miejską. Wyznaczą one odcinki ulic dostępne tylko dla poruszania się pieszo, rowerem bądź hulajnogą. Wraz z pierwszym dzwonkiem szlabany zostaną usunięte, a przejazd innymi pojazdami będzie wznowiony. Nad zmienioną

organizacją ruchu będą czuwać strażnicy miejscy.

Ważnym elementem „Szkolnej Ulicy” są badania ruchu wokół szkół i badania ankietowe wśród rodziców i dzieci. Wyniki tych badań, a także opinie dyrekcji szkół, rad osiedli i Straży Miejskiej pomogą urzędnikom podjąć decyzję o utrzymaniu bądź zmianie organizacji ruchu na zakończenie pilotażowego miesiąca.

Trzy szkoły podstawowe

– Wrocławskie dzieci nie znają innej drogi do szkoły niż ta pomiędzy manewrującymi samochodami. „Szkolna Ulica” pokazuje, że może być inaczej, że bezpieczeństwo i komfort uczniów zmierzających do szkoły są najważniejsze – podkreśla Anna Szmigiel-Franz.

Projekt jest prowadzony przez Biuro Zrównoważonej Mobilności Urzędu Miejskiego Wrocławia i jest elementem miejskiego programu „Bezpieczna droga do szkoły” realizowanego we współpracy z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta i Strażą Miejską Wrocławia.

Redakcja

Ponad 3200 mkw. wrocławskich dachów do remontu

Na początku września w 6 wrocławskich kamienicach rozpoczną się remonty dachów. W budynkach wymienione zostanie też ogrzewanie na bardziej ekologiczne. Zakończenie inwestycji planowane jest jeszcze w tym roku.

Ulica Sępa-Szarzyńskiego: tutaj w 6 kamienicach naprawią dachy

Remonty dachów prowadzone będą w budynkach gminnych przy ul. Sępa-Szarzyńskiego w kamienicach o numerach: 59, 61, 63, 65, 65a i przy ul. Więckowskiego 21.

W ramach tych prac wymieniona zostanie ich konstrukcja, orynnowanie. Przebudowane zostaną też kominy. Łączna powierzchnia remontowanych dachów to ponad 3200 mkw.

– Prowadzone prace z pewnością poprawią wygląd kamienic, ale

nie tylko o wrażenia estetyczne nam chodzi. Dobrze wyizolowany i szczelny dach znacznie poprawia efektywność energetyczną budynku. Mniej ciepła potrzeba do jego ogrzania i nie ma jego strat – podkreśla Katarzyna Galewska z Wrocławskich Mieszkań. Inwestycje realizowane będą do końca 2021 r.

Podłączone do sieci

Przy okazji prowadzonych prac dekarskich w budynkach wymienione zostanie też ogrzewanie na bardziej ekologiczne.

Kamienice z naprawionymi dachami podłączone zostaną do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Będą kolejne umowy

To jednak nie koniec tego typu inwestycji w mieście. W ciągu najbliższych dni Wrocławskie Mieszkania podpiszą kolejne umowy na remonty dachów. Dotyczyć będą one budynków gminnych przy ul. Chińskiej 3a i ul. Sępa-Szarzyńskiego 73. W planach jest także renowacja pokrycia przy ul. Krakowskiej 25 i 27.

W sumie w 2021 r. Wrocławskie Mieszkania przeprowadziły remonty dachów w 11 kamienicach. Wartość tych inwestycji szacuje się na prawie 3 mln zł.

Monika Dubec

Dla mieszkańca

Wiesz, co zmienić? Zostań osiedlowym radnym

Żadne miasto nie jest idealnie zaprojektowane od początku do końca. Zawsze można, a czasem aż trzeba coś zmienić. Ci, którzy chcą, aby we Wrocławiu mieszkało się coraz lepiej, powinni powalczyć o mandat radnego osiedlowego. Podstawowy warunek to minimum 15 podpisów poparcia.

We Wrocławiu istnieje 48 osiedli, czyli jednostek pomocniczych gminy. Każde osiedle ma swoją radę, która reprezentuje mieszkańców osiedla wobec organów i jednostek organizacyjnych miasta. Rada współpracuje z organami samorządu Wrocławia i z organizacjami działającymi na terenie osiedla. Nadzór nad działalnością osiedli sprawuje Rada Miejska i Prezydent Wrocławia. Tyle teorii. Co pokazuje praktyka? Że wrocławskie osiedla to tygiel osobowości miejskich aktywistów i niewyczerpane źródło pomysłów na funkcjonowanie miasta.

albo połączeń autobusowych. Komuś innemu doskwiera brak sklepów osiedlowych, terenów zielonych i placów zabaw. Rada osiedla jest miejscem, w którym o takich i podobnych sprawach rozmawia się z mieszkańcami i z przedstawicielami samorządu miejskiego. Bo chociaż rady osiedli samodzielnie tych kwestii nie rozwiązują, to jednak mają siłę przebicia, aby sprawić, że realne problemy mieszkańców zostaną dostrzeżone przez osoby zarządzające miastem i w efekcie – rozwiązane.

Nauczyć się miasta

Ważne rzeczy nigdy nie dzieją się szybko i łatwo. Również rozwiązywanie lokalnych problemów wymaga czasu, a przede wszystkim – umiejętności poruszania się po meandrach lokalnej samorządności. Czasami łatwo zapominać, że wszystko, co dzieje się w przestrzeni publicznej, musi odbywać się (dla naszego bezpieczeństwa) zgodnie z obowiązującym prawem. Ustanowienie

Wybory do rad osiedli planowane są na niedzielę, 17 października w godz. 8.00-20.00

nowej trasy rowerowej wymaga podjęcia licznych decyzji i wykonania wielu czynności administracyjnych. Przykładowo, aby wrocławianie mogli jeździć na rowerze, urzędnicy muszą zadbać o zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu ulicznym. Z tego powodu radny osiedla – choć nie ma obowiązku znać się szczegółowo

np. na prawie drogowym – musi orientować się w różnych przepisach i w tym, która jednostka miejska odpowiada za realizację poszczególnych zadań. Zwykle radni na początku swojej kadencji muszą się w tym obszarze sporo nauczyć, ale z czasem radzą sobie coraz sprawniej i dzięki temu potrafią jeszcze lepiej działać na rzecz swoich mieszkańców.

Rejestracja kandydatów

Miejska Komisja Wyborcza przyjmuje wnioski od kandydatów na radnych osiedli na pl. Nowy Targ 1-8, sala 215 w dniach: 10, 13, 15 i 16 września w godz. 15.30-17.00, a w piątek 17 września – 15.30 – 18.00.

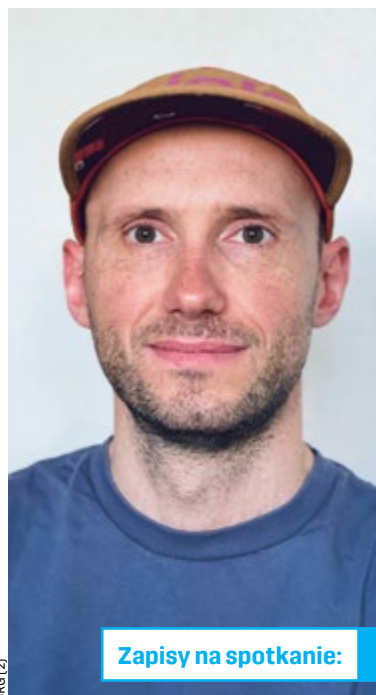
Redakcja

#WrocławZdalnieLokalnie – Pan Pablo podpowiada

W ramach akcji #WrocławZdalnieLokalnie Biuro Rozwoju Gospodarczego zaprasza na pierwsze spotkanie z cyklu „O byciu w sieci”, Miejsce: Centrum Aktywności Lokalnej, ul. Prądyńskiego 39A. Czas: 14 września, godz. 18.00. W wydarzeniu można wziąć udział również online.

Spotkania cyklu #WrocławZdalnieLokalnie „O byciu w sieci” to rozmowy przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność w internecie, z ekspertami z zakresu marketingu internetowego, IT lub e-commerce. We wrześniu gośćmi Biura Rozwoju Gospodarczego będą: założyciel sklepu Pan Pablo Paweł Przybylski, który opowie o budowaniu marki i rozpoznawalności w internecie oraz Joanna Gancarczyk z kreatywnej agencji digitalowej 25wat. Moderator wydarzenia – Jakub Jarosz z ITCorner.

Wydarzenie zostanie zorganizowane w formie hybrydowej – stacjonarnie i online. Aby wziąć w nim udział, należy wypełnić formularz. Ze względów sanitarnych liczba uczestników spo-

Zapisy na spotkanie: i.wroclaw.pl/WZL-formularz

Goście spotkania nr 1: Paweł Przybylski i Joanna Gancarczyk

tkania stacjonarnego jest ograniczona. Spotkanie online będzie tłumaczone na język migowy.

Partnerami merytorycznymi cyklu #WrocławZdalnieLokalnie „O byciu w sieci” są ITCorner i kreatywna agencja digitalowa 25wat. Partnerem organizacyjnym jest Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych, która prowadzi CAL przy ul. Prądyńskiego, zwany też Centrum na Przedmieściu.

Paweł Przybylski

Od blisko 10 lat z sukcesem rozwija sklep Pan Pablo i chętnie podpowiada innym, jak robić to dobrze. Potrafi wychwytywać, interpretować i wprowadzać w życie trendy z różnych sfer życia.

Joanna Gancarczyk

W kreatywnej agencji digitalowej 25wat kieruje zespołem odpowiedzialnym za: performance i digital marketing, PR i wdrożenia strategii komunikacji omnichannel. Na tym polu od 9 lat współpracuje z agencjami reklamowymi i firmami z sektora MŚP. Szkoli z kreatywności i komunikacji w social mediach. Prowadzi warsztaty strategiczne z wykorzystaniem narzędzi Business Model Canvas i metodologii kreatywnych. Certyfikowana moderatorka procesów Design Thinking. Pracowała dla takich branż, jak: IT, e-commerce, edukacja, przemysł, farmacja, finanse, rozrywka, eventy, OZE, uroda i styl życia, HR.

Redakcja

Od 10 do 12 września

kra

Festiwalusz zamieszkał przy Teatrze Lalek z okazji Wrocławskiego Festiwalu Krasnoludków w 2019 roku. Nie nacieszył się jednak zabawą, bo rok później z powodu pandemii wydarzenie odbywało się tylko w internecie. Teraz ten wszechstronnie uzdolniony artystycznie krasnal, który bębni, maluje i gra w teatrze, znów zaprosił do Ogrodu Staromiejskiego swoich kumpli i wrocławskie dzieciaki – 10 września rozpocznie się kolejny festiwal.

Program tegorocznego wydarzenia jest wypełniony atrakcjami dla młodszych i starszych wrocławian. Festiwalusz zaprosił do współpracy bębniarzy, cyrkowców, mimów i szcudlarzy. Zorganizował warsztaty: naukowe, tworzenia krasnalowych ogródków, ozdób z recyklingu czy gier planszowych.

Na piątek zorganizował dla uczniów i przedszkolaków tradycyjny konkurs dekorowania krasnalowych domków i zamówił specjalny tramwaj. W sobotę na scenie letniej będzie można zobaczyć premierowe bajki o kra-

10 września · piątek

Ogród Staromiejski – Scena Letnia
Wrocławskiego Teatru Lalek

10.00–14.00

- Wielki konkurs plastyczny dla szkół podstawowych i przedszkoli na najpiękniej udekorowaną krasnalową chatkę.
- Krasnalowa strefa plastyczna – okazja, by wykonać samodzielnie krasnalowe pamiątki z festiwalu.
- Krasnalowe pokazy i warsztaty – pokazy chemiczne na scenie oraz warsztaty i pokazy bębniarskie z artystami specjalizującymi się w muzyce afrykańskiej i orientalnej.
- Specjalne bezpłatne kursy Krasnalowym Tramwajem (z przystanku „Opera”).

11 września · sobota

Ogród Staromiejski – Scena Letnia
Wrocławskiego Teatru Lalek

11.00–17.00

- Ogród zamieni się w wielką krasnaludkową osadę – będą kolorowe balony, szcudlarze i mimowie.
- Krasnaludkowe bajki – o każdej pełnej godzinie na scenie letniej Wrocławskiego Teatru Lalek będą prezentowane bajki o przygodach wrocławskich krasnali.

„Psołnik” – bajka o pełnym energii i pomysłów krasnalu, który uwielbia

Warsztaty bębniarskie poprowadzą Krasnale tolerancji

psocić każdego dnia i o każdej porze. Tym razem jednak wpakuje się w tarapaty. Czy warto psocić zawsze i wszędzie?

„Wyprawa” – bajka o trzech nieustraszonych krasnalach podróżnikach, z którymi nie można się nudzić. W jaką podróż zabiorą nas wrocławskie krasnale? I czego się w czasie tej podróży nauczą?

„Marzenie” – bajka o nieśmiałej krasnalce, której strach i nieśmiałość przeszkadzają w spełnieniu marzeń. Czy sięgnąć chmur pomoże jej tajemniczy nieznajomy, którego spotka na swej drodze?

- Krasnalowa strefa plastyczna – w programie m.in. tworzenie krasnalowych laleczek, czapeczek i bród krasnali, malowanie krasnaludkowych rysunków i rysowanek, strefa zabaw dla najmłodszych.
- Krasnalowe warsztaty kreatywne – w kolorowych namiotach stworzycie zabawki z drewna, krasnalowy ogródek, a nawet własną grę planszową! Efekty pracy można zabrać do domu.
- Krasnalowa strefa zabawy – strefa kuglarstwa pełna kolorowych baloników z megazjeżdżalnią dla dzieci. Pojawią się też talerzyki żonglerskie, rolable i możliwość poćwiczenia akrobacji na szarfie.

W punkcie medycznym nad bezpieczeństwem będzie czuwał Goldus

snoludkach, które przygotowały absolwentki Akademii Sztuk Teatralnych we Wrocławiu. Zabdał też, aby wieczorem było nieco rozrywki dla starszych krasnali – odbędzie się show iluzjonisty i silent disco aż do północy. A w niedzielę warsztaty w muzeach i ognisko w miejskim Arsenale.

Centrum wydarzeń będzie Ogród Staromiejski, który zostanie podzielony na strefy – szczególnie pokazuje mapka.

Krasnale przejmują Wrocław

21.00–24.00 Krasnalowe silent disco to już festiwalowa tradycja! Pozytywna zabawa przy najlepszej muzyce, tyle że... w zupełnej ciszy. Liczba słuchawek ograniczona.

12 września · niedziela

Muzeum Miejskie Wrocławia

10.00–11.00 i 13.00–14.00

- Muzeum Miejskie Wrocławia zaprasza na spacer wokół Rynku śladami wrocławskich krasnoludków. Zbiórka przed pomnikiem hr. Aleksandra Fredry, czas trwania spaceru: 60 minut. Spotkanie dla dzieci w wieku 6–9 lat z opiekunem.

Obowiązuje rezerwacja miejsca pod numerem telefonu 71 347 16 91 w. 27 lub adresem ahaglauer@mmw.pl, ijanic-ka@mmw.pl.

10.00–18.00

- Muzeum Etnograficzne, ul. R. Traugutta 111–113, zaprasza wszystkich na zajęcia wyjaśniające, dlaczego dawniej wierzono w krasnoludki i jak pomagały one w pracach domowych. Zapisy nie są obowiązkowe, więcej informacji pod numerem 71 344 33 13 lub adresem edukacja@muzeumetnograficzne.pl, p.suchacka@muzeumetnograficzne.pl, olga.budzan@muzeumetnograficzne.pl.

20.00–21.30

- Arsenał, ul. A. Cieszyńskiego 9, zaprasza na wieczorne ognisko oraz czytanie mitów i opowieści. Spotkanie zakończy koncert zespołu Sutari, czyli trzech kobiecych talentów, temperamentów i głosów: Zofii Barańskiej, Katarzyny Kapeli i Barbary Songin.

Udział we wszystkich atrakcjach jest bezpłatny.

Eremaf wraz z DJ-ami zagra na silent disco

W strefie gastro będzie rządził Kruszek

Po informację zaprasza do swojego punktu Wizek

A dobrą zabawę będzie nakręcał Powerek

WROCLAWSKI FESTIWAL KRASNOLUDKÓW

Mapa festiwalu

- W** Warsztaty
- S** Stoisko
- Z** Zjeżdźalnia
- ||||| Konkurs dla szkół
- G** Gastronomia
- i** Punkt informacyjny
- +** Punkt medyczny

17.00 Zakończenie działań dla dzieci

20.00–24.00 Wieczne atrakcje dla starszych krasnali

20.00–20.30 Bartek Lewandowski – finalista programu Mam Talent zaprezentuje ilustracje w nowoczesnym wydaniu

Nasze osiedla

Pytania o TAT na 3 osiedlach

W drugiej połowie września odbędą się badania ankietowe na terenie trzech wrocławskich osiedli: Nowym Dworze, Kuźnikach i Muchoborze Małym. Wybrani mieszkańcy będą pytani o preferencje transportowe i oczekiwania wobec realizowanej inwestycji „Trasa Autobusowo-Tramwajowa na Nowy Dwór”. Miasto chce poznać zdanie mieszkańców na temat inwestycji, a także przeanalizować czynniki, które pozwoliłyby na zmianę ich sposobu podróżowania po mieście. Wnioski z ankiet wykorzystane zostaną do promowania i dostosowania nowej infrastruktury transportu zbiorowego do potrzeb mieszkańców.

III Ołbiński Festiwal Roślin

Od 10 do 11.09 potrwa w Bukieciarni na ul. Prusa 5 Ołbiński Festiwal Roślin. To już trzecia edycja imprezy. Rozpocznie się każdego dnia o 10.00 i potrwa do 19.00. Do wyboru będzie można kupić dużo doniczek, osłonek, makram, kwietników i oczywiście jeszcze więcej roślin. Organizatorzy pomogą, doradzą i z chęcią porozmawiają o zielonych przyjaciółach. Wstęp wolny.

Pierogów moc na Starym Mieście

Od pt. do nd. na pl. Nowy Targ skosztujemy pierogów z całego świata. Festiwal w pt. potrwa od 15.00 do 21.00, w sb. od 12.00 do 21.00, a w nd. od 12.00 do 18.00. Będzie okazja, aby skosztować pierogów w nieoczywistych kształtach i połączeniach – polskich z sezonowymi farszami, indyjskich samos, chińskich baobao, tybetańskich momo, włoskich calzone i gruzińskich chinkali. Festiwal ma formę tętniącego życiem targu, przepelnionego kolorami i aromatami. Oprócz pierogów będzie można spróbować orientalnych deserów i przekąsek. Wstęp jest wolny.

KUŹNIKI

Święto chleba, czyli dożynki w mieście

Rada Osiedla Kuźniki zaprasza wszystkich na 5. Święto Chleba. W ubiegłym roku pandemia pokrzyżowała plany i impreza się nie odbyła, dlatego 11 września tego roku świętowanie na Ryneczku Kuźnickim przy ul. Dźwirzyńskiej będzie huczne.

W 2018 roku kuźnickie Święto Chleba przy ul. Dźwirzyńskiej uwiecznił na fotografiach dron

Impreza zacznie się o 12.00. Najwięcej atrakcji przewidziano dla dzieci: będą dmuchańce, wata cukrowa czy występy klauna. Z pewnością emocjonujące będą zawody... w dojeniu krowy. Nie zabraknie też sportowej rywalizacji – podczas

miniolimpiady czy zawodów dla małych strongmenów.

Dożynki w mieście

Skąd taki pomysł? – Były tu kiedyś pola, zresztą nadal są, stąd

nazwa dożynki i okazja, aby się spotkać. Szczególnie teraz, po pandemii, widzimy że mieszkańcy są tego bardzo spragnieni – wyjaśnia Stanisław Grocholski, przewodniczący Zarządu Rady Osiedla Kuźniki.

A w programie...

Na scenie wystąpią przedszkolaki i pojawią się liderzy projektów zgłoszonych do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Wyróżnione tytułem Honorowego Mieszkańca Kuźnik zostaną także wieloletnie dyrektorki Szkoły Podstawowej nr 37 i dawnego Gimnazjum nr 10 – Irena Deptuszevska i Krzysztofa Głogowska. Na pamiątkę zabiorą ze sobą do domu krasnalą Kuźnika, który jest symbolem osiedla.

To jak powstaje krasnal będzie można zobaczyć „na żywo” podczas festynu. Pojawi się także policja ze sprzętem do znakowania rowerów. W strefie gastro: grill i lane piwo i wiele innych przysmaków. A na koniec koncert zespołu ACE i kumple. Wydarzenie poprowadzi Darek MACOCH Raczycy.

Agata Zięba

POPOWICE

Kwiaty, ubrania i książki do wymiany

Pracownia Projektów Międzykulturowych ZAJEZDNIA startuje z projektem „Spotkajmy się za murem” i w ramach sąsiedzkiej inicjatywy zaprasza na Wielką Wymianę Wszystkiego.

Impreza dla okolicznych mieszkańców (i nie tylko!) odbędzie się w sobotę 11.09 przy ul. Legnickiej 65 (budynek stowarzyszenia TRAWA) od 11.00 do 14.00.

w czeluściach szafy ubrania. W sumie wymienić można wszystko to, co tylko przyjdzie wam do głowy. Ogranicza was tylko wyobraźnia i domowe zasoby.

Pogłębianie więzi...

Sąsiedzki pchli targ ma być nie tylko okazją do rozstania się z zalegającymi w domach bibelotami, ubraniami czy kwiatami doniczkowymi – cykl eventów „Spotkajmy się za murem” ma również na celu pogłębienie sąsiedzkich więzi.

Miłe popołudnie

Sąsiedzki targ będzie odbywał się na świeżym powietrzu, organizatorzy dysponują stolikami, które z chęcią na czas targu wypożyczą. Jeśli jednak macie sporo rzeczy, których chcecie się pozbyć, zabierzcie ze sobą jakiś koc lub coś, na czym można będzie je poukładać.

...i porządki w domu

W czasie wydarzenia można będzie poznać nowych ludzi, napić się kawy i wymienić domowe nadmiary roślin, zalegające na półkach książki i zapomniane

Wejście od 11.00, ale wcześniej można przyjść, aby przygotować stoisko. Wstęp wolny.

Agata Zięba

W pierwszej edycji wydarzenia wymianie podlegały tylko rośliny

Odwiedź Dolny Śląsk

LEGNICA

Przyjedź i przyjrzyj się z bliska drugiemu oku Śląska

Legnica ma barwną przeszłość, w której splatają się tradycje różnych narodów i kultur, najpełniej ilustrują ją zabytki architektury. Dzisiaj miasto nad Kaczawą to także silny ośrodek gospodarczy i kulturalny z mnóstwem różnorodnych atrakcji.

Katalog miejsc, które w Legnicy trzeba zobaczyć, jest bogaty. Od średniowiecznego zamku Piastów, poprzez katedry, barokowe kościoły i dawną siedzibę Akademii Rycerskiej, a kończąc na secesyjnych willach Tarninowa.

Siedziba śląskich Piastów

Na trasie spaceru po Legnicy powinien znaleźć się Zamek Piastowski. Murowana warownia nazywana była „alter oculus Silesiae” – drugie (po Wrocławiu) oko Śląska. Znaczenie siedziby śląskich Henryków podkreślała kaplica dworska, której relikty eksponowane są na dziedzińcu zamku. Przez ponad 750 lat legnicka warownia była siedzibą i symbolem władzy terytorialnej. Obecny wygląd zamek zawdzięcza rozbudowom i przebudowom, a także rujnującym go doszczętnie wielkim pożarom w latach 1711, 1835 i 1945.

Dawna siedziba Józefińskiej Królewskiej Akademii Rycerskiej to jeden z najcenniejszych na Dolnym Śląsku zabytków barokowej architektury świeckiej. W elitarniej szkole dla młodzieży szlacheckiej studenci nabierali ogłady, umiejętności pięknego wystawiania, ćwiczyli jazdę konną, poznawali zasady strategii i sztukę fortyfikacji. Jej frontowa fasada ma 86 m, więcej niż północna pierzeja Rynku, a kubaturą Akademia przewyższa Zamek Królewski w Warszawie. Obecnie jest siedzibą Legnickiego Centrum Kultury, mieści też sale wystawiennicze Muzeum Miedzi.

Barokowy Stary Ratusz w Legnicy, a obok przylegające do niego kamienice śledziowe

Także przechadzka po legnickim

Rynku to okazja na spotkanie z historią. Najcenniejsze zabytki tego miejsca to osiem renesansowych kamieniczek mieszczańskich zwanych „śledziówkami”, barokowy Stary Ratusz, neorenesansowy gmach teatru z 1842 r. oraz kamienica Pod Przepiórczym Koszem ozdobiona renesansową dekoracją sgraffitową.

Unikatowy spadek

Wielka rezydencjonalna dzielnica willowa powstała w drugiej połowie XIX w., to jedna z najlepiej zachowanych części miasta.

Do II wojny światowej mieszkali tu najbogatsi mieszkańcy: przemysłowcy, generalicja, kupcy. W latach 1945–1993 mieścił się tu zamknięty dla legniczan tajny kompleks Armii Radzieckiej, tzw. Kwadrat. Tarninów jest unikatem ze względu na architekturę, ale również dzięki wspaniałej roślinności: 120-letniej lipowej alei oraz przywillowym ogrodom.

Rajskie ogrody miasta

Położony w centrum miasta park to zielone serce Legnicy. Najstarszy i największy, powstawał etapami w XIX i XX w. To miejsce spacerów, imprez miejskich oraz targów i pokazów ogrodniczych, z których słynęło miasto. Do jego kompozycji rękę przyłożył Eduard Petzold, jeden z najwybitniejszych

architektów zieleni XIX-wiecznej Europy, który urządził wzdłuż zachodniej strony lipowej alei ogród w stylu angielskim. W pobliżu parku stoi rewitalizowany dawny Dom Strzelecki. W drugiej poł. XIX w. w obrębie parku powstał Kozi Staw z wyspą obsadzoną drzewami. Nową atrakcją legnickiego parku są pokazy odnowionych fontann, zwłaszcza wieczorne spektakle woda – światło – dźwięk.

Miasto kulturą stoi

W Legnicy działają: zdobywający nagrody w kraju i za granicą Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, Muzeum Miedzi i Galeria Sztuki specjalizująca się w wystawach srebra artystycznego. Miasto słynie także z wyjątkowych imprez, to m.in. międzynarodowa

wystawa „Satyrykon-Legnica”, Legnicki Festiwal Srebra, Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Świat pod Kyczerą” czy Legnickie Wieczory Organowe.

#odwiedź DOLNY ŚLĄSK

Jak dojechać?

Z Wrocławia do Legnicy najszybciej dojedziemy drogą A4. Pokonanie 72 km zajmuje ok. godziny. Pociąg z Wrocławia dowiezie nas w 45–50 min.

Redakcja

Tadeusz Krzakowski,
prezydent Legnicy

Legnica to ważne miejsce na mapie Dolnego Śląska, Polski i Europy, znaczący ośrodek gospodarczy, kulturalny i naukowy. Miasto aktywnie współtworzące dziedzictwo europejskie. Regionalne centrum innowacji kulturalnych, społecznych oraz gospodarczych.

W XX wieku miasto stało się symbolem powojennej, podzielonej Europy. To właśnie tutaj, kiedy 16 września 1993 roku z legnickiego dworca odjechały opuszczające Polskę oddziały Armii Radzieckiej, ostatecznie zamknęła się historia zimnej wojny.

Legnica to ostatnie miasto odzyskane dla wolnej i zjednoczonej Europy, miasto, które od blisko 30 lat zbliznia rany po prawie półwiecznej okupacji. Wiele miast w Polsce musiało dźwigać się ze zniszczeń wojennych, ale legniczanie zaledwie 26 lat temu odzyskali prawie jedną trzecią swojego terytorium i wytrwale odbudowując je, dokonali rzeczy wspaniałej. To dzięki nim Legnica pięknieje. W ich imieniu zapraszam do Legnicy, miasta z bogatą, niezwykłą historią, której świadectwem są wspaniałe zabytki, miasta, któremu warto przyjrzeć się z bliska.

Dla mieszkańca

Gdzie na grzybobranie w okolicach Wrocławia?

– Sezon na grzyby tak naprawdę trwa cały rok. Jest dużo jadalnych poza tymi, które zbiera się powszechnie. Jednak, aby zbierać grzyby, trzeba mieć o nich elementarną wiedzę – zaznacza dr inż. Włodzimierz Kita z Zakładu Fitopatologii i Mykologii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Po sierpniowych deszczach fani grzybobrania wyruszyli na łowy. Nic dziwnego, okolice Wrocławia obfitują w lasy: Ślęza i okolice, Góry Sowie, Góry Bardzkie, Żłote, Sudety i Karkonosze w niższych partiach (poza Parkiem Narodowym), całe Pogórze Sudeckie, okolice Twardogóry i Milicza.

Kozaki przy brzożach, a maślaki w zagajnikach

Jakie najczęściej można tam znaleźć gatunki grzybów? – W naszych lasach najczęściej spotykamy kozaki, kania, prawdziwki, maślaki i podgrzybki. Czasem rydze i wiele innych rzadszych gatunków, ale to już zależy od warunków atmosferycznych i konkretnego siedliska – wylicza dr inż. Włodzimierz Kita z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Są pewne reguły, w jakich miejscach szukać poszczególne grzyby. – Czerwone kozaki częściej występują wokół osik, kozaki przy brzożach, podgrzybki w lasach sosnowych i świerkowych, a maślaki w zagajnikach, młodnikach sosnowych – tłumaczy.

Maria Kedzierawska od lat zbiera grzyby. Na zdjęciu jej zbiory: prawdziwki, podrzybki i kurki

Trzeba również pamiętać, że w przypadku upraw leśnych do 4 metrów wysokości, nie wolno tam wchodzić – jest to bowiem wykroczenie (art. 151 Kodeksu wykroczeń). Podobnie wjazd samochodem czy motocyklem do lasu jest karany mandatem lub grzywną.

Bezpieczne zbieranie

Przede wszystkim zbieramy tylko te grzyby, które znamy. Jeśli nigdy wcześniej tego nie robiliśmy, nie wystarczy tylko poradnik. Należy wybrać się na grzybobranie z osobą, która się na tym zna. Ważne jest też, do czego je wkładamy. – Do koszyków, papierowych toreb czy łubianek. Pamiętajmy, nigdy do toreb foliowych, bo wtedy grzyby się duszą i wytwarzają się szkodliwe dla zdrowia substancje, przez co jadalne grzyby stają się trujące – przestrzega dr inż. Włodzimierz Kita.

➤ Ważne, by zbierać starsze owocniki, które wykształciły cechy właściwe dla gatunku – kolor, zapach czy kształt. Nie przewracamy grzybów, których nie zbieramy. Nie rozgrzebujemy runa w poszukiwaniu młodych, niewykształconych owocników.

Nasz ekspert radzi, że jeśli słabo znamy się na grzybach, bezwzględnie unikajmy grzybów blaszkowych. Zjedzenie mucho-

mora sromotnikowego będzie prawdopodobnie naszym ostatnim posiłkiem w życiu... Jego odmiana wiosenna jest biała, dlatego można go pomylić z pieczarką. Muchomor sromotnikowy rośnie przez cały sezon, od wiosny do jesieni. Teraz jest go w lasach wszystkich typów i we wszystkich rejonach zatrzęsienie.

–Odróżniając grzyby jadalne od trujących, między bajki można włożyć wszelkie „domowe”, „sprawdzone”, „pewne” sposoby, takie jak czernienie srebrnej łyżeczki czy piekący smak – zaznacza mykolog.

I podaje przykład śmiertelnie trującego muchomora sromotnikowego, który ma według opisu z klucza do oznaczania „smak łagodny i słodkawy”. Jednym słowem jest to grzyb smaczny. Mitem jest również, że można pomylić muchomora sromotnikowego z kanią. Jeśli ktoś ich nie rozróżnia, nie powinien zbierać grzybów wcale. Kania jest koloru orzechowobeżowego i ma na trzonie pierścień (przesuwany), zaś muchomor jest biały, zielonkawo-biały czy zgniło-zielono-biało brązowawy i ma „falbankę” przyrośniętą do trzonu.

Paulina Czarnota

GRZYBY JADALNE

kania

borowik

koźlarz pomarańczowy

kurki

podgrzybek

Dr inż. Włodzimierz Kita pokazuje trującego muchomora sromotnikowego, a w kółku ten sam okaz, lecz młodszy. Może być zielony

My wrocławianie

Knajpiany zabijaka i żydowski kantor, sekretarz partii. Aktor Zdzisław Kuźniar skończył 90 lat i... gra

Wrocławski aktor ma w dorobku setki ról teatralnych i filmowych. W lipcu skończył 90 lat, a ciągle można go podziwiać na scenie i na ekranie. – Na scenie oddycham pełną piersią – mówił artysta.

W brawurowej scenie bójki w karczmie w „Jak rozpętałem II wojnę światową” powalił co najmniej kilku knajpianych zaka-piorów. W roli płatnego zabójcy Krempitscha w „Vabanku” nie budził sympatii, a w dorobku ma jeszcze co najmniej kilka ról bandytów, gestapowców i strażników. – Pozytywne postaci także grywałem, na przykład, sekretarzy partii – Zdzisław Kuźniar lubi żartować w odpowiedzi, czy role szwarz-charakterów mu się nie nudzą.

Pan Roo

Urodził się w Gdańsku, ale dzieciństwo spędził w Toruniu – jego ojciec był wysokim urzędnikiem na kolei. Po wybuchu wojny Kuźniarowie z piątką dzieci schronili się u rodziny na podzeshowskiej wsi.

Wspomnienia o wojennej tułaczce i biedzie wróciły, kiedy Zdzisław Kuźniar, jako Pan Roo (prezydent USA Franklin Roosevelt) w spektaklu „Transfer!”, słuchał na scenie relacji Polaków i Niemców wysiedlonych ze swoich domów w 1945 roku.

W gimnazjum kolegował się z Jerzym Grotowskim, później spotkali się w krakowskiej szkole teatralnej. Uczelnię wybrał – jak powtarza – przypadkiem, kiedy przeczytał ogłoszenie o naborze. Wcześniej myślał o ekonomii, pod uwagę brał studia muzyczne, ostatecznie dostał się do szkoły aktorskiej. Często mówi, że na

przekór znajomemu, który kpił z Kuźniara, że żadnego aktora z niego nie będzie.

Kantor

W rodzinie wszyscy muzykowali, śpiewali, grywali na zabawach – tak dorabiali. I to doświadczenie wróciło po latach, kiedy Kuźniar pracował już w teatrze. W „Sztukmistrzu z Lublina” wystąpił w roli żydowskiego kantora. Piosenki do spektaklu napisali Agnieszka Osiecka i Zygmunt Konieczny. Wirtuozeria muzyki wymagała sporych umiejętności wokalnych. Osiecka po latach wspominała, że była zaskoczona i zachwycona tym, jak Kuźniar zaśpiewał.

– Aktorowi powinno się powierzać zadania, które pozornie przekraczają jego

„Transfer” w reżyserii Jana Klata. Zdzisław Kuźniar w samym środku sceny w roli Pana Roo

możliwości – mówił w jednym z wywiadów.

Barabasz

Artysta wystąpił w ponad stu filmach. Po raz pierwszy w „Godzinie nadziei”, lecz jego nazwiska nie ma nawet w napisach. Jednak przez kolejne kilkadziesiąt lat pracował ze Stanisławem Lenartowiczem, Andrzejem Wajdą, Tadeuszem Chmielewskim, Sylwestrem Chęcińskim, Juliuszem Machulskim, Radosławem Piwowarskim, Waldemarem Krzystkiem.

W wielu filmach tworzył charakterystyczne, chociaż epizodyczne postaci. Jak na przykład Kaczmarek vel Kaczmarzki, nabywca Kurowa w „Ziemi obiecanej”, Józef, szef statystów w operze w „Seszelach”, nauczyciel wychowania fizycznego Szulc

w serialu „Gruby”. – Zupełnie mi nie przeszkadzało, że pojawiałem się epizodycznie. Zresztą to akurat najtrudniej się gra. Dużą kreację można rozłożyć na czynniki pierwsze, a w jednej scenie trzeba pokazać wszystko, co najlepsze – wyznał w rozmowie z dziennikarzem Interii.

Sam najbardziej ceni „Niedzielę Barabasza” w reżyserii Janusza Kondratiuka. To ciekawe studium mężczyzny w sile wieku. Wolny czas musi dzielić między rodzinę a pasję – jest bramkarzem w amatorskiej drużynie futbolowej.

Feuerbach

Z dyplomem szkoły aktorskiej Kuźniar trafił na pięć lat do Poznania, a potem na jeden sezon do Gdańska. W 1961 r. dostał angaż we wrocławskim Teatrze Rozmaitości. Scenie przy ul. Rzeźniczej (z incydentalnymi występami w innych teatrach) jest wierny do dzisiaj. Artysta wspominał: – Za dyrekcji Andrzeja Witkowskiego i Kazimierza Brauna to był najlepszy teatr w Polsce.

Etatowym reżyserem był Jerzy Jarocki, ze sceną współpracowali reżyser i dramaturg Helmut Kajzar i Józef Szajna oraz pisarze Tymoteusz Karpowicz i Tadeusz Różewicz. Poza ich sztukami w Teatrze Współczesnym (przemianowanym z Rozmaitości) były także utwory Gombrowicza i Witkacego. W latach 90.

i później przy Rzeźniczej pracowali m.in.: Jacek Bunsch, Piotr Cieplak i Krystyna Meissner – wieloletnia dyrektor sceny. Kuźniar przeżył kilku dyrektorów, sam również przez rok zajmował to kierownicze stanowisko. – Byłem świadkiem fantastycznego okresu tego teatru i fantastycznych upadków – mówił.

Nowym artystycznym otwarciem dla doświadczonego aktora było spotkanie z Janem Klata, którego reżyserski talent okrzepł na scenach wrocławskich teatrów Współczesnego i Polskiego. Dzisiaj jest jednym z najważniejszych twórców teatralnych w Polsce.

Kuźniar wystąpił w kilku sztukach Klata: „Nakręcana pomarańcza”, „Transfer!”, „Sprawa Dantona”. – Podziwiam jego nowoczesne, poszukujące podejście do teatru – wyznał aktor w jednej z rozmów.

Ważnym tytułem w bogatym dorobku Zdzisława Kuźniara jest monodram „Ja, Feuerbach” Tankreda Dorsta. To gorzkie wyznanie dojrzałego aktora, który zabiega o rolę. Chciałby zostać doceniony, ale nie wyrzekać się wartości, które uformowały go jako artystę.

Zdzisława Kuźniara w „Ja, Feuerbach” można było zobaczyć na scenie Teatru Współczesnego przy okazji jego benefisu w 90. rocznicę urodzin i 60. rocznicę pracy we Wrocławiu.

Wrocławskie pokolenia

Niezbędnik seniora – pakiet na start dla emeryta

12 tys. zestawów Wrocławskiego Niezbędnika Senioralnego trafi do osób, które przechodzą w tym roku na emeryturę. To pakiet upominków, które zapraszają do poznawania miasta, odkrywania szerokiej oferty wydarzeń, a także włączenia się w działania na rzecz Wrocławia w wolnym czasie.

Wrocławski Niezbędnik Senioralny ma zachęcić osoby, które zakończyły karierę zawodową, do aktywności. – Pierwsza grupa, która może odebrać pakiet, to osoby, które od stycznia 2021 r. otrzymały decyzję o przyznaniu świadczenia emerytalnego – tłumaczy Dorota Feliks, dyrektor Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

– Zakład Ubezpieczeń Społecznych wspiera tę inicjatywę. Informacje na temat niezbędnika będziemy rozpowszechniać w siedzibach wrocławskiego ZUS – dodaje Agnieszka Kotus, zastępca dyrektora ds. świadczeń ZUS.

Gdzie odebrać?

Mieszkańcy Wrocławia, którzy w 2021 r. przeszli lub przejdą na emeryturę, mogą odbierać Wrocławski Niezbędnik Senioralny w Przestrzeni Trzeciego Wieku Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego przy pl. Solidarności 1/3/5 w pokoju 414 (IV piętro), od pon. do pt. w godz. 12.00–18.00. Uwaga! Należy wziąć ze sobą decyzję o przyznaniu emerytury wystawioną przez ZUS i dowód osobisty.

W skład pakietu wchodzi:

- plecak miejski,
- torba na zakupy,
- etui na okulary,
- Wrocławski Spacerownik – propozycje tras spacerowych po Wrocławiu,
- Wrocławski Informator Senioralny – propozycje spędzania wolnego czasu i załatwiania spraw codziennych przez wrocławskich seniorów – adresy instytucji, organizacji i firm działających na rzecz seniorów,
- vouchery na mecz Śląska Wrocław i na bilet w Operze Wrocławskiej.

Rób, co chcesz

W tym roku do grona emerytów dołączy ok. 12 tys. wrocławian. Wśród nich jest Jolanta Matkowska, nauczycielka języka polskiego, która 6.09 jako pierwsza wrocławianka odebrała niezbędnik. – Na emeryturę przeszłam na początku września i w końcu mogę robić to, co chcę, a nie to, co muszę. Niezbędnik będzie moim przewodnikiem po wydarzeniach i instytucjach, dzięki którym mogę aktywnie spędzić wolny czas we Wrocławiu – cieszy się.

Jolanta Matkowska, Adam Florek i Edward Sikociński odebrali pakiet WNS jako pierwsi

Niezbędnik przygotowują podmioty ekonomii społecznej. – Okres pandemii był dla nas szczególnie trudny. Produkcja kilkunastu tysięcy pakietów dla wrocławskich seniorów pozwoliła nam uratować

wiele miejsc pracy. Pracują u nas osoby z niepełnosprawnościami, zagrożone wykluczeniem społecznym, młode mamy, które wracają na rynek pracy – mówiła Paulina Ograbisz z Wielobranżowej Spół-

dzielni Socjalnej PANATO. Chętne firmy mogą cały czas zgłaszać propozycje upominków do pakietu dla seniorów.

Redakcja

Chcesz zgłosić upominek do niezbędnika, napisz niezbędniksenioralny@wcrs.wroclaw.pl

Seniorzy rozpoczęli świętowanie wspólnym tańcem na Rynku

W środę 8.09 o godz. 10.00 prezentacją kapeluszy i strojów z różnych kultur i regionów oraz tańcem w kręgu rozpoczęły się tegoroczne Dni Seniora.

Impreza potrwa cały miesiąc, w tym czasie seniorzy będą mogli wziąć udział w blisko 100 wydarzeniach. Jednym z pierwszych będzie zwiedzanie Pawilonu Czterech Kopuł (10.09). A potem do wyboru do koloru: spotkanie z Presleyem w tle (15.09), bezpłatne badania i konsultacje lekarzy specjalistów (17.09), kabarety (25.09), przegląd chórów (28.09), spacer po Wrocławiu (16 i 23.09), warsztaty śmiechoterapii (24.09) czy kreatywne (27.09), turniej brydżowy (2.10), konsultacje cyfrowe (6.10) czy w końcu nadzwyczajny koncert papieski (10.10).

Po raz 57. jazz zabrzmiał nad Odrą

Tegoroczna edycja Jazzu nad Odrą potrwa od 15 do 19 września. Zaplanowano wiele koncertów, całonocne jam session i wydarzenia towarzyszące np. wystawę fotografii jazzowej. Program i bilety na jazznadodra.pl.

– Jazz nad Odrą to muzycy na scenie i pełna sala, na taką wersję festiwalu jesteśmy gotowi poczękać do września – mówi wiosną Krzysztof Maj, dyrektor generalny Strefy Kultury Wrocław. Udało się i do Wrocławia przyjadą zarówno rodzimi jazzmani, jak i goście zagraniczni.

Środa

Imprezę zainauguruje koncert Marcin Pater Trio (laureat Grand Prix w konkursie na Indywidualność Jazzową 2020) i Leszka Możdżera (szefa artystycznego festiwalu). A na deser Rymden, formacja, którą tworzy dwóch skandynawskich jazzmanów z pianistą Bugge Wesseltoftem.

Czwartek

Najpierw Shai Maestro Quartet, któremu przewodzi utalentowany izraelski pianista, a potem „Piotr Wojtasik Presents”, czyli projekt trębaczka, który powstał dla Jazzu nad Odrą. Orkiestra Festiwalowa (wystąpią w niej m.in. Leszek Możdżer, Darek Oleszkiewicz, Emose Uzunwangho, Magdalena Zawartko) przygo-

towała utwory z albumów Piotra Wojtasika.

Piątek

Najpierw koncert Reggie Washington Quintet, czyli grupy amerykańskiego basisty, a potem występ londyńskiej saksofonistki Nubyi Garcii.

Sobota

Wystąpi stały festiwalowy gość wrocławianin, kontrabasista Darek „Oles” Oleszkiewicz, który tym razem zaprosił do współpracy pianistę Alana Pasquę. Zwieńczeniem wieczoru będzie projekt amerykańskiego pianisty Geralda Claytona, który na festiwalu zagra materiał z krążka „Happening: Live at the Village Vanguard”.

Niedziela

W tym dniu odbędzie się gala wręczenia nagród konkursu na Indywidualność Jazzową 2021, a po wręczeniu trofeów występ Joe Lovano Trio Tapestry z udziałem Marilyn Crispell & Carmen Castaldi. W drugiej części wieczoru Bartosz Pernal Orchestra (z udziałem

W sobotę na JnO zagra amerykański pianista Gerald Clayton

Yarosh Organ Trio, Kasi Mirowskiej i Karoliny Pernal). Na placu przed Impartem odbywać się będą darmowe koncerty. Zagrają: w piątek oktet Emil Miszka & The Sonic Syndicate i formacja Mariusz Bogdanowicz Quintet Silence; w sobotę węgierski saksofonista Viktor Tóth i jego Arura Trio, potem Aga Derlak Quin-

tet; w niedzielę wrocławski EABS z muzyką z albumu „Discipline of Sun Ra” i finaliści konkursu na Indywidualność Jazzową 2021 oraz wrocławscy DJe.

We wtorek przed festiwalem warto wybrać się na koncert Ladies First.

Magdalena Talik

Wrocław. Escape Room w teatrze

10 i 12.09 na scenie im. T. Rózewicza wrocławskiej akademii teatralnej (ul. Braniborska 59) będzie można zobaczyć spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Lalkarskiego pt. Wrocław. Escape Room w reżyserii i z choreografią Arkadiusza Buszki. W spektaklu z niewyjaśnionych przyczyn świat uległ zagładzie, o czym opowiadają postaci historyczne i dzielą się swoją mądrością po szkodzie. Spektakl dla osób 16+. Czas trwania ok. 100 min. Bilety w cenie od 12 do 20 zł do nabycia na bilety.ast.wroc.pl.

Wymiana książek na Dworcu Gł.

W ramach akcji Wrocław nie marnuje w sobotę 11.09 na Dworcu Gł. PKP odbędzie się wymiana książek, tak zwany bookcrossing. Od 11.00 do 15.00 mieszkańcy będą mogli oddać książki, które przeczytali, i uzupełnić swoje księgozbiory o nowe pozycje zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. Obok miejsca wymiany powstanie strefa literacka, w której gościem specjalnym będzie Marek Krajewski. Obędą się także warsztaty dla dzieci. Dodatkowo MBP filia nr 12 zaprasza na grę miejską „Pociąg do krasnali”. Będzie też można zwiedzić wystawę w galerii BWA i przy okazji zabrać do domu archiwalne plakaty z wystaw.

Dziecinada – festiwal teatrów od 24.09

„Kosmiczna podróż Guliwera” Teatru Klinika Lalek

Od 24 do 26 września w podwórku albo na placu przed Impartem obejrzymy 12 przedstawień zespołów z Polski, Czech i Szwecji. Sprawdź program na dziecinada.wroclaw.pl.

Organizatorzy, przygotowując program 8. edycji Festiwalu Teatrów dla Dzieci „Dziecinada” pomyśleli zarówno o tych, którzy są przywiązani dla klasycznych historii, jak i o tych, którzy lubią poznawać tematy, którymi dziś żyjemy. Dlatego obejrzymy i przygody Guliwera („Kosmiczna podróż Guliwera” Teatru Klinika Lalek, 24.09 o 19.00), Alicji w Krainie Czarów (Teatr AYA, 26.09 o 12.00), Pino-ki (Teatr Baj z Warszawy, 26.09 o 17.00), Pchły Szachrajki (Teatr Żelazny, 25.09 o 13.00 i 16.00), jak i współczesne opowieści. Wśród nich warto zobaczyć „The Kluns” zespołu Awake Projects ze Szwecji (25.09 o 11.00 i 15.00) o psie, który

ma problem z samoakceptacją. Wyjątkowo ciekawie zapowiadają się „Baśnie ludów ziemi” Teatru Prastarej Sztuki Opowiadania (25.09 o 18.00) oraz interaktywny projekt „Stinorhy” czeskiego Waxwing Theatre – instalacja rozmieszczona w kilku namiotach i bazująca na teatrze cieni (26.09 w godz. 12.00–17.00). Najmłodszy (3–12 lat) skorzystają z miasteczka cyrkowego FrikArt, które w weekend będzie czynne od 15.00 do 17.00. Na część wydarzeń wejdzimy bezpłatnie, na inne obowiązują bilety w cenie od 15 do 40 zł. Kupimy je online, w Barbarze i Imparcie.

Magdalena Talik

Muniek i Przyjaciele

Muniek i Przyjaciele to akustyczna odsłona koncertów w wykonaniu Zygmunta „Muńka” Staszczyka, lidera formacji T.Love. W tym projekcie na gitarach akustycznych towarzyszą mu Cezariusz Kosman oraz Janek „Jahlove” Pęczak z T.Love. Program jest wypadkową różnych projektów artystycznych Muńka, zarówno z repertuaru zespołu T.Love, jak i działań solowych. Koncert odbędzie się 12.09 o 20.00 w Starym Klasztorze, ul. Purkyniego 1. Bilety w cenie od 80 do 120 zł do nabycia na staryklasztor.com.pl/bilety.

Dla obcokrajowca

Плани Вроцлава на новий навчальний рік

Місто розповіло про пріоритети вроцлавського сектора освіти на найближчий навчальний рік. У чому полягає план? Зараз Ви одержите пояснення.

Три головні теми, якими займатимуться освітяни, це: фізична активність, нові методи роботи та гігієна у цифровому просторі. Проводитимуться різноманітні акції та семінари-практикуми, втілюватимуться у життя різні програми. Усе це під гаслом: «Активно проти пандемії».

– Ми хочемо, щоб молодь була активнішою і прагнемо до того, щоб завдяки нашій роботі вона дотримувалася рівноваги між режимом онлайн та офлайн. Звичайно, якщо йдеться про дистанційне навчання, ми надалі його розвиватимемо, якщо треба буде повернутися до навчання за змішаною системою. Однак, ми радше прагнемо до того, щоб дистанційні методи ви-

користувалися у спілкуванні та у позашкільних заняттях – підкреслює Ярослав Дилевський, директор Департаменту з питань освіти у муніципалітеті Вроцлава.

По-перше: фізична активність

Школа – це все ще стіл, за яким сидить вчитель, парти, за якими сидять учні, а також дошка (усе частіше інтерактивна). Час від часу вчитель піде з класом до парку або принаймні проведе урок на свіжому повітрі, серед дерев. У Вроцлаві перший такий день уроків просто неба буде 20 вересня, потім будуть наступні. Раз на місяць учні прийматимуть рішення про те, що вони робитимуть на уроках фізкультури. Вчителі фізкультури одержать пропозиції 22

програм занять, що утворено у співпраці із досвідченими практиками.

По-друге: нові методи роботи

Спочатку Вроцлавський центр вдосконалення вчителів проведе семінари-практикуми для вчителів. Вони ознайомляться із методом проекту, а потім ознайомлять з ним учнів. Головна засада: самостійне одержання інформації та перевірка навичок і вмінь учнів у конкретних життєвих ситуаціях. Серед учнів розвиватимуть свідомість турботи про екологію, зокрема про охорону природи та чисте повітря. Будуть майстер-класи серед дерев, на яких учні вчитимуться, у чому полягає правильний рециклінг й переробка комунальних від-

TOMASZ HOŁOD (2)

ходів. Педагоги допомагатимуть учням впоратися з агресією або злістю.

По-третє: гігієна у цифровому просторі

Мета: рівновага між перебуванням у режимі онлайн та офлайн. Будуть семінари-практикуми для вчителів, які передадуть

учням інструменти для слідкування за гігієною у цифровому просторі. Будуть вправи, що запобігатимуть зниженню рівня концентрації та уваги. Учнів вчитимуть того, як використовувати мультимедіа, але лише в якості інструмента, а не особистого енергетичного вампіра, що висмоктує життєві сили.

Цінник квитків на проїзд у громадському транспорті – від 1 вересня 2021 року

1 вересня 2021 року змінилися ціни одноразових квитків та квитків на визначений час проїзду у громадському транспорті Вроцлава

Скільки ми заплатимо за квиток?

Від 1 вересня за одноразові квитки ми заплатимо 4,60 злотих, а ціна квитка на 15 хвилин – це 3,20 злотих (йдеться про найдешевший у Вроцлаві проїзний квиток). У Вас залишилися придбані раніше квитки? Не викидайте їх. Дешеві одноразові квитки

та квитки на визначений час надалі дійсні, але потрібна доплата – відповідно до ціни, що встановлена, починаючи від 1 вересня.

Некомпостовані одноразові квитки та квитки на визначений час проїзду можна повернути. Ціни іменних проїзних квитків та квитків на пред'явника не змінюються.

New monthly ticket from 1st September

From 1st September 2021, Wrocław introduces a new name ticket in the Our Wrocław tariff that entitles passengers to travel by public transport for 1 PLN per month (0.50 PLN for a reduced ticket). The Our Wrocław Railway (Nasz Wrocław Kolej) ticket is available to participants of the Our Wrocław program with the active Taxpayer Status who hold monthly tickets for rail travels in Wrocław.

Our Wrocław Railway is a monthly name ticket entitling passengers to travel by all public transport lines. If you have a monthly ticket for rail travels, travelling by Wrocław trams and buses will cost 1 PLN per month.

'The Our Wrocław Railway new ticket is a continuation of the public transport offer addressed to Wrocław taxpayers. Our aim is to provide people travelling by rail and public transport around Wrocław with the possibility of buying a cheaper ticket. Therefore, we are introducing a new monthly ticket at a preferential symbolic price,' stresses Paulina Tynieć-Piszcz, the director of the Department of Transport of the Wrocław City Office.

As you may remember, time and season tickets under the URBANCARD package and discounts available in public transport services in Wrocław have not been accepted in POREGIO and Koleje Dolnośląskie [Lower Silesian Railways] trains since 1st July 2021. This is a consequence of the lack of agreement on

the amount of subsidies between the railways and the city. The Our Wrocław Railway ticket supplements the URBANCARD package in this respect.

Who is entitled to the Our Wrocław Railway ticket?

From 1st September, the Our Wrocław Railway ticket will be available to persons who have a monthly name railway ticket for at least 104 PLN which:

- entitles them to travel in both directions,
- is issued for a route which starts and ends on a railway station or stop whose name contains 'Wrocław' or 'Iwiny',
- was bought in the normal railway tariff or the RAZEM tariff: a normal ticket or a statutory discount ticket (against the presentation of a document confirming the entitlement to such a discount),
- was bought in paper form at a railway cash desk, from

a ticket machine of the railway operator or from the train personnel.

It is also important to check if discounts accepted by the railways are valid in Wrocław public transport vehicles, too.

How to use this ticket?

The first step is to register in the Our Wrocław program (promotes persons who settle their income tax in Wrocław). If you have done this, check if the Taxpayer Status is active; if not, activate it. Then see if your railway ticket entitles you to purchase a monthly pass in the Our Wrocław Railway tariff. If it does, you will pay 1 PLN for a normal monthly ticket (or 0.50 PLN for a reduced monthly ticket) when travelling by tram or bus around Wrocław.

You can buy an Our Wrocław Railway ticket in the URBANCARD Customer Service Office, in stationary points of sale (e.g., newsstands), in mobile applications or online via urbancard.pl.

Sport

Sparta krok od finału PGE Ekstraligi

Przed nami rewanżowe półfinałowe starcie w PGE Ekstralidze, w którym Betard Sparta Wrocław powalczy na Stadionie Olimpijskim o wejście do finału z Fogo Unią Leszno. Początek wielkich emocji już 12 września o godzinie 16.30.

Wrocławską ekipą w trwającym sezonie PGE Ekstraligi przez wielu ekspertów uważana jest za głównego faworyta do końcowego triumfu w rozgrywkach. Nic w tym dziwnego, bowiem to właśnie podopieczni Dariusza Śledzia zakończyli fazę zasadniczą na pierwszej pozycji.

Wygrana na terenie mistrza

Równie wysoką dyspozycję wrocławianie zaprezentowali w pierwszym półfinałowym starciu z mistrzem Fogo Unią Leszno. Od pierwszej serii startów z bardzo dobrej strony prezentowali się Maciej Janowski, Tai Woffinden i juniorzy. Na szczęście, po dwóch słabych otwarciach Artio-ma Łaguty, także i Rosjanin w kolejnych biegach wrócił do formy, aż trzykrotnie dojeżdżając do mety

TOMASZ HOŁOD / REDAKCJA WWW.WROCLAW.PL

Niedzielnny mecz na Stadionie Olimpijskim zadecyduje o tym, który z klubów powalczy o złote medale

na pierwszej pozycji. Ostatecznie wrocławianie zakończyli spotkanie zwycięstwem 49:41.

– Wszyscy wiemy, o co jedziemy. W ostatnich latach trudno było wygrać z Unią Leszno, dlatego fajnie, że w ostatnich dwóch meczach mogliśmy tutaj powalczyć o zwycięstwo. Choć ta radość jest na razie stłumiona, bo Unia ma

wyśmienitą drużynę i mogą tak samo dobrze pojechać we Wrocławiu, jak my u nich – skomentował wygraną Maciej Janowski.

Szansa na złoto po 15 latach

W niedzielę, 12 września Sparta nie powinni jednak roztrwonić tak ciężko wypracowanej zaliczki. W przypadku awansu do finału wro-

clawianie zmierzą się ze zwycięzcą pary Stal Gorzów – Motor Lublin. Żuźlowcy Sparty to czterokrotni mistrzowie Polski, jednak ostatni raz ze złotych medali w stolicy Dolnego Śląska cieszą się w... 2006 roku. By wreszcie powrócić na szczyt, trzeba najpierw zdetronizować aktualnych mistrzów Polski.

Patryk Załączny

Wrocławianie najlepiej rzucają frisbee

Czy wiecie, czym jest ultimate frisbee? Jeśli nie, powinniście to nadrobić, bo Zespół Flow Ultimate Wrocław jest jednym z najlepszych w Polsce. Z Bartłojem Specjałem, zawodnikiem wrocławskiego klubu, rozmawia Patryk Załączny.

Zdecydowaliście się uprawiać dość nietypowy w Polsce sport – ultimate frisbee. Jakie są zasady tej gry? Punkty zdobywamy, łapiąc plastikowy dysk w strefie przeciwników, zlokalizowanej na końcu boiska o wymiarach podobnych do

piłkarskiego. Rywale próbują go przejąć i podaniem dostać się do naszej strefy. Po złapaniu dysku nie możemy biegać. Obrona stara się przechwycić dysk w powietrzu, ale nie może nam go wyrwać z ręki i musi unikać kontaktu fizyczne-

go. Mecz rozgrywa się na trawie i trwa 90 minut lub do osiągnięcia przez jedną z drużyn 15 punktów. W zespole na boisku przebywa 7 graczy. W naszym sporcie nie ma sędziów, a zespoły mogą być męskie, żeńskie lub koedukacyjne – tak jak nasz Flow Wrocław.

Jesteście jedną z najbardziej renomowanych drużyn w Polsce. Da się odczuć coraz większe zainteresowanie ultimate frisbee?

W społeczeństwie budzi się świadomość istnienia mniej popularnych sportów. Ultimate zapadł kibicom w pamięci dzięki World Games 2017 we Wrocławiu. Wówczas mocno przebudowaliśmy skład i zaczęła się nasza dominacja – w 2018 i 2019 roku sięgnęliśmy po mistrzostwa Polski oraz dwukrotnie stanęliśmy na 5. miejscu Klubowych Mistrzostw Europy. W tym roku mamy wielką nadzieję na kolejny triumf w Polsce i medal w Europie.

Liczne wyjazdy na turnieje wiążą się z dużymi wydatkami. Czy jako drużyna amatorska jesteście w stanie sami pokryć koszty? Każdy z zawodników musi wiele poświęcić, aby móc uczestniczyć w najważniejszych wyjazdach, ale zawsze definiujemy nasze priorytetowe turnieje. W najbliższym czasie bardzo ważne będzie dla nas pozyskanie partnerów, tym bardziej że na horyzoncie mamy KMS w Cincinnati w USA.

Gdzie w najbliższym czasie kibice mogą podziwiać wasze zmagania?

Już 26 września będziemy bronili tytułu mistrza Polski w Brzegu, nieopodal Wrocławia. Gorąco zapraszamy. Z kolei wszystkich tych, którzy chcieliby spróbować swoich sił w ultimate frisbee, odsyłamy do naszych mediów społecznościowych, gdzie znajdują się informacje na temat godzin i lokalizacji treningów.

Rozmawiał Patryk Załączny

FLOW ULTIMATE WROCLAW

Wrocławianie to jedna z najlepszych drużyn w ultimate frisbee

Tydzień w skrócie

Reprezentacja Polski U-19 w znakomitym stylu zdobyła mistrzostwo świata w siatkówce. W finale biało-czerwoni pokonali Bułgarię 3:0, a kluczowymi postaciami reprezentacji byli przedstawiciele Chemeko-System Gwardia Wrocław Academy Tytus Nowik (MVP turnieju) i Kamil Szymendera.

Nowym obrońcą piłkarskiego Śląska Wrocław został **Jakub Iskra**. Młodzieżowego reprezentanta Polski wypożyczono z włoskiego SPAL do końca sezonu 2021/22 z opcją wykupu na kolejne lata.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa:
11.09, godz. 20.00, Stadion Wrocław, **WKS Śląsk Wrocław – Legia Warszawa** (transmisja: TVP Sport, Canal+ Sport), bilety.slaskwroclaw.pl

III liga mężczyzn:
11.09, godz. 16.30, Centrum Piłkarskie Kłokoczyce, **Ślęza Wrocław – Lechia Zielona Góra**

Ekstraliga Kobiet:
11.09, godz. 12.20, **Górnik Łęczna – WKS Śląsk Wrocław**

żużel

PGE Ekstraliga:
12.09, godz. 16.30, Stadion Olimpijski, półfinał, **Betard Sparta Wrocław – Fogo Unia Leszno** (Eleven Sports 2)

koszykówka

Energia Basket Liga:
12.09, godz. 17.30, **Stal Ostrów Wlkp. – WKS Śląsk Wrocław** (Polsat Sport Extra)

Energia Basket Liga:
15.09, godz. 18.00, Hala Orbita, **WKS Śląsk Wrocław – Twarde Pierniki Toruń** (Emocje.tv)

futbol amerykański

European League of Football:
12.09, godz. 14.30, półfinał, **Hamburg Sea Devils – Panthers Wrocław** (europeanleague.football)

Wydarzenia

Festyn Zwierzaka na wrocławskiej AWF

W sobotę 11.09 przy AWF Wrocław odbędzie się Festyn Zwierzaka, podczas którego będzie można wziąć udział w: zawodach agility, dog frisbee, psim fitnessie, warsztatach behawiorystycznych czy szkoleniach z udzielania pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. Odbędzie się także prezentacja zwierząt przeznaczonych do adopcji. Oprócz tego uczestnicy będą mieli

okazję zakupić akcesoria i karmę dla swoich pupili i odpocząć w strefie gastronomicznej. Chętni mogą dowiedzieć się więcej na temat udzielania pomocy zwierzętom poszkodowanym i zgłaszania ich do ośrodków. Dla dzieci przygotowano przejażdżki kucykiem. Miejsce imprezy: Akademia Wychowania Fizycznego – kompleks boisk z pawilonem P5 (teren zielony przyległy do boiska tartanowego) ul. Mickiewicza 58. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny.

IV Wielka Wrocławska Potańcówka Wolności

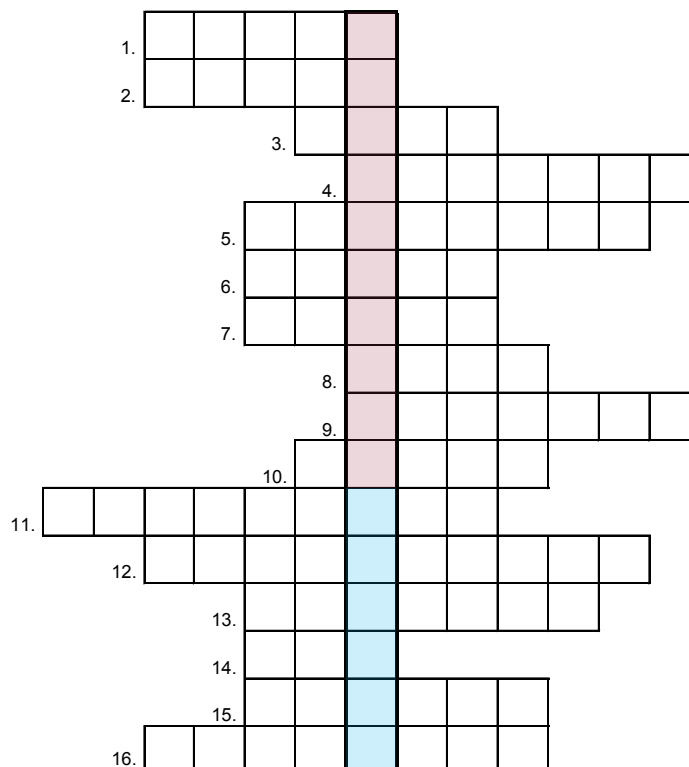
Już po raz czwarty na pl. Wolności przed Narodowym Forum Muzyki odbędzie się Wielka Wrocławska Potańcówka Wolności. Impreza rozpocznie się o godz. 18.00. Nie będzie to jednak zwykłe spotkanie. O godzinie 20.00 uczestnicy spróbują pobić rekord Polski na największej liczbie osób tańczących taniec Jerusalema. Pół godziny przed próbą bicia rekordu odbędzie

się szybka nauka tego tańca dla chętnych. Po biciu rekordu zabawa potrwa przynajmniej do godz. 22.00. Organizatorzy: Osiedla dla Wrocławia i Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego apelują: „Zabierzcie rodzinę, przyjaciół i znajomych”. Pastujcie buty i zapiszcie datę w kalendarzu. Pokażmy światu, na co nas stać. Emocje i dobra zabawa gwarantowane. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny. Wystarczająco chęci i dobrego humoru.

Krzyżówka nr 53

- Serce Wrocławia z ratuszem – miejsce, w którym na pewno spotkasz krasnoludki.
- Stopień wojskowy Waldemara Fydrycha, twórcy Pomarańczowej Alternatywy.
- Przydaje się podczas szukania krasnali, można ją kupić w informacji turystycznej.
- Dwa krasnoludki, które pchają granitową kulę na ulicy Świdnickiej.
- Znajduje się przed Teatrem Lalek i zamieszkują ją krasnale wodne.
- Krasnal, który pierze swoje ubranie w Odrze.
- Stoi na nim Papa Krasnal.
- Rzeka, po której pływa statek z krasnoludkiem na pokładzie.
- Trzyma go w ręku krasnal, który znajduje się przy ul. Kuźnicznej – ma na nim pieroga.
- Ma je na dłoni krasnal Miłośnik, zwany też WrocLovkiem.
- Krasnal ze słonecznikiem, który pojawia się także w innych miastach.
- Krasnal, który zamieszkał w Waszyngtonie – nosi imię Polaka, który zasłynął w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych.
- Krasnal, który mieszka na Jatkach.
- Kamieniczka, na której znajduje się tabliczka „Muzeum krasnoludków”.
- Nazwisko autora pierwszych figurek wrocławskich krasnoludków.
- Odbývające się we wrześniu wrocławskie święto krasnali.

Regulamin i RODO

www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź.

W tym numerze będzie to **53.HA-SŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **16 września br. do godz. 20.00**.

Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 23 września br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00.

W tym wydaniu do zdobycia są: **bluza i dwa worki z herbem Wrocławia**. Zwycięzcy z numeru 51 (hasło: Wakacje jesienią) to pan Bartosz (bluza), pani Alliny (worki) i pani Irena (saszetka-nerka).

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Pogotowie Ratunkowe: **999**

Policja: **997**

Straż Pożarna: **998**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601100100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 3111** (pn.-pt. 9.00-19.00)

Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony

– pozostałe

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo) Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Ewa Wapłak

Redaktor wydania

Anna Aleksandrowicz

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław